

AZ OROSHÁZI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
INGYENES LAPJA

Oroszházi HARANGSZÓ

XX. évfolyam 2. szám · 2013. pünkösd

Adj erőt Bábel ellen!

Bábel tornya bizonyára impozáns építmény lett volna, ha felépül. Talán az ókori világnak nem is hét, hanem nyolc csodájáról beszélne, és az épületet sokkal inkább az egyetemes kultúrtörténet köréhez kapcsolnánk, mint a Biblia világához. De tudjuk, Bábelben valami nagyon elromlott. Mindenki úgy akart kiugrót, világraszólót alkotni, hogy közben két alapvető dologról megfeledkezett, ami az Istentől való elszakadás gyökeréről nőtt fel: saját korlátairól és a korlátokat legyőzni képes közösség erejéről. Ha a torony felépül, nyomasztó nagyság született volna, amely egy új vallás szimbólumává emelkedhetett volna. Új vallás, amelyben nincs más, csak az ember, aki mindenre képes, mindent megtehet, mindennek mértékévé válhat. Bármikor, bármilyen körülmények között. Felelősség nincs, akadály nincs, csak a dicsőség, a korlátlan birtoklás. Ezt ott a torony építéskor mindenki a maga módján akarta megvalósítani: a maga erejével, a maga ritmusában, a maga nyelven – magának. Éppen ezért az épület sohasem készülhetett el, és egy új vallás helyett a meg nem értés, a széthúzás, a zűrzavar szimbólumává vált.

Pünkösdkor néhány ismeretlen halálra, kiugrott vámszedőre, megszelídült politikai szélsőségesre emlékezünk, akik nemhogy nem akartak tornyot, dicsőséget, ismertséget, hanem sokkal inkább féltek. Mégis, kétezer éve tudunk róluk: ők voltak a názáreti Mester tanítványai. Azután egy jeruzsálemi ünnepnapon titokzatos módon különös erőt kaptak arra, hogy összeszedve bátorságukat, előálljanak azzal, amit már majdnem végképp eltitkoltak. Egyszerű szavakkal érthető dolgokat mondtak az ember korlá-

tairól, a közösség erejéről, és az egyetlen igazi megoldásról, az egyetlen igazi esélyről. És láss csodát: akik négy égtáj felől, sok nemzetségből, más-más nyelvet beszélve érkeztek a városba, mindent megértettek. Nem menekültek egymás elől, hanem közeledni kezdtek. Nem a különbözőségeket méregették, hanem meglát-

A „Bábel tornya építése” id. Pieter Brueghel németalföldi festő három festményének volt témája. Az elsőt, amely egy elefántcsontra festett miniatúra volt, Rómában őrizték, de mára elveszett. A két fennmaradt festmény közül a nagyobbik (képünkön) a bécsi Szépművészeti Múzeumban, a kisebbik pedig Rotterdamban, a Museum Boijmans van Beuningenben található. (Wikipedia)

ták egymásban azt, akire szükség van. Nem valami új világbirodalom hatalmi mámore érintette meg őket, hanem a boldog felismerés, hogy értelmes, megváltott, teljes életük, és biztos jövőjük van.

Pünkösd csodájára, az isteni Lélek eleveenségére van szüksége a mi korunknak is. Látnia kell a világnak, hogy vannak

olyan értékek, amiket nem lehet pénzben kifejezni, nem lehet megvenni, de amelyeknek hiánya fájó, kiáltó úrt hagy az ember életében. Meg kell mutatni a világnak, hogy a sokszor tapasztalható lelki, mentális sivatagban üdítő oázisok virulnak, ahol alapérték a napról napra való újrakezdés, a megbocsátás, az igazi közösségi lét, és nem utolsó sorban az a jövőorientált, életigenlő optimizmus, amely nem a holnaptalán hedonizmusban, hanem Krisztusnak az isteni szeretetet bizonyító erejű áldozatában forraszik. Isten népe, a gyülekezet akkor lehet hegyen épült város, világító fáklya, ha belső életében mindig enged a Lélek áradásának. Nem szélsőséges, extatikus, ijesztő vagy megbotránkoztatóan nevetésges jelek produkálásával, hanem a tiszta evangéliummal, az úrvacsorai asztalközösség Istennel és emberrel összekovácsoló erejével, a közösség igazi életjeleivel.

Gyülekezetünknek mindig anti-Bábelnek kell lennie. Nem egy összeomlásra ítélt, nyomasztó szörnyetegtorony árnyéka mered felette fenyegetően, hanem az elődök hitéből és szorgalmából épült torony mutat az ég felé, Isten felé, az élet felé, a jövő felé. A kő pünkösd Lelkével együtt Krisztusra mutató bizonyágtétel lesz, mint ahogyan a kőszív a Lélek munkája nyomán átformálódva új reménységgel, hittel és szeretettel képes dobanni egy emberibb, krisztusibb világot, Isten országának csendes honfoglalásáért. Így legyen kézzelfogható megtapasztalás a mi gyülekezetünkben is pünkösd kétezer éves csodája! Ó, jöjj, teremtő Szentlélek, hozz közénk ma is megújulást, megtérést, hitet!

ÖRDÖG ENDRE

Mindenkinek áldott pünkösdöt kíván az Oroszházi Evangélikus Egyházközség!

Hölgyválasz – Női kérdések, dilemmák, utak

Jézus mondja: „... Szeresd felebarátodat, mint magadat.” [Mt 22,39]

Az önszeretet látszólag ellene mond a keresztyén életfolytatásnak. Sokat panaszkodó, sok nehézséggel teli életperiódusban lévő embertársunk beszámolója után kérdezte a csoportvezető: És miként gondoskodsz magadról, hogy ezt a sok megpróbáltatást kibírd? Mintha a Holdról jött volna a kérdés, de mi már kezdtük érteni. Ha nehéz az élet, Isten közeledbe adja a túlélésben segítő örömförásokat is, csak ki kell nyújtani a kezeidet. Ehhez a mozdulathoz azonban más látásmód kell és személyes istenkapcsolat.

Egy kedves, lelkes idősebb hölgy szólt meg tavaly: Ha van Orosházán férfisátor, miért ne lehetne nősátor is? Pláne most, hogy női lelkése is van a gyülekezetnek. A gondolat nem hagyott nyugodni, már csak a lehetőséget kerestem. A SOTE-n végzem most tanulmányaimat, és nem véletlenül csoportszervezést, csoportdinamikát tanulunk. A csoportindításnak számtalan célja lehet, én saját tapasztalatomból indultam ki: gazdagító a csoportterő meg tapasztalása, a csoportbölcesség hatása. Amit személyes baráti beszélgetésben átélhetünk, az is sok bátorítást adhat, de egyéni beszélgetésben gyakran tévedünk veszélyes utakra, azaz tanácsoljuk a másikat, észre sem vesszük és megmondjuk a tutit: Én ezt így és így csinálnám a helyedben. Csakhogy nem vagyok a helyében, és az én megoldásom majdnem biztos, hogy nem alkalmazható az ő helyzetében. Ezért régóta kerestem már a megértésnek és segítségnek egy másik formáját.

A csoportfoglalkozásokban találtam meg azt a lehetőséget, hogy a bizalmi légkör kialakulásával személyiségünk egyre mélyebb rétegeit érjük el, és bár nem tudjuk, hogy pontosan mikor és miért, de az isteni kegyelem folytán gazdagítjuk, továbbblendítjük, más irányba fordítjuk a másikat. Az orosházi gyülekezetben – mondhatjuk kis jóindulattal – minden korosztály és érdeklődési körű ember megtalálja a neki alkalmas lehetőséget, szolgálati, lelki gyarapodási területet. A kicsinyekkel való foglalkozásokon át az idősek látogatásáig, a hagyományos alkalmaktól az énekkaron át a Reménység Istentiszteletig, lehetőségekben nincsen hiány. Három területet találtam, ahol még van fejlődni való: keresők, vagyis az egyház iránt érdeklődők integrálása, a gyászolókkal való foglalkozás és a speciális női kérdések.

Most ez utóbbiakra esett a választá-

som. Olyan kört szerettem volna létrehozni, ahol bátran megoszthatjuk dilemmáinkat, nehézségeinket, netán fájdalmainkat, könnyeinket is. Tizenketten indultunk, meghívással választottuk ki a hölgyeket, és mindannyian igent mondtak személyes meghívásunkra. Hamar megtaláltam vezetőtársamat Szekeresné dr. Ruzsnák Jolika személyében, aki mentálhigiénés szakemberként megtapasztalta a csoport erejét, miként én, és nagy örömmel üdvözölte az ötletet. További két segítőt a találkozások kiértékelésében és a következő beszélgetések előkészítésében hathatós támogatást adott. Zárt, női kört indítottunk, mert a bizalom légkörének kialakulásához, az őszinteséghez erre volt szükségünk.

Megszületett hát a gondolat, már csak a megvalósítás hiányzott. Tíz témakört is találtunk, ami megbeszélésre alapot adhat, ebből kettőt választottunk, amit bővebben körbejártunk. Hat alkalommal két-két órát töltöttünk együtt. Az első három alkalom az ismerkedési és önismereti részt tartalmazta, a második három alkalommal pedig a családról beszélgettünk. A konvencionális női körök, bibliai körök célkitűzésein túl fontos volt számomra, hogy baráti, hittestvéri kapcsolatok alakuljanak ki. Egymás tapasztalatai által megtanultuk, hogy problémáink másnak is ismerősek. Hogy nem egyedül kell küzdenem zűrös származási családom problémájával, a családi titkokkal és tabukkal, és bevallhatom, ha valami nagyon fáj, számomra most megoldhatatlan. Rögton az első alkalommal „szerezdést kötöttünk”, felírtuk, hogy számunkra mi a legfontosabb ebben a női körben: titoktartás, csak a magam érzéseiről beszélek, empátia, nem kell félnem, mert nincs rossz válasz, nincs negatív, romboló, hanem csak és kizárólag építő kritika, nyitottság és őszinteség. Céljainkat is megfogalmaztuk: léleképítés, önismeretben való előbbre jutás, saját érzések kifejezése, azokra való reflektálás, Isten útjának keresése, és a csoportbölcességre való törekvés.

Elindultunk hát az úton a következő vezérigével: „... Szeresd felebarátodat, mint magadat.” Meggyőződésem, hogy sok hölgytársam szocializációja azt az altruista magatartást véste alapviselkedése centrumába, amit nekem is tanítottak. Mindenképpen háttérbe kell szorítanom saját szükségleteimet, mások igényeire kell koncentrálnom és mások boldogulá-

sát keresnem. Igen ám, de amíg másokat boldogítok, magam kiégek, boldogtalan-ná válok, ha nincs lelki municióm, nincs lelki töltőállomásom, ahol szeretettankomat újratölthetem. Ezért fontos, hogy saját magunk jóllétéért is tegyünk valamit, erre alakítottuk a Hölgyválaszt.

A lelki egyensúly megtalálása és megtartása volt az elsődleges cél. Így beszélünk alapvető értékekről, mint boldogság, megelégedettség, szeretet. Különböző szimbólumok segítettek nekünk abban, hogy a témakörre összpontosítsunk (tükör, hátizsák, mérleg). Egyházi írótól kölcsönzött idézetek alapján gondoltuk át szükségleteinket, vágyainkat, fejeztük ki pillanatnyi érzéseinket. Foglalkoztunk múltunkkal, hordozott traumáinkkal és félelmeinkkel, szembentűntünk nehézségeinkkel és együtt örültünk a másik sikereinek. Az önkifejezés különös módszeréhez hozzátartozott a játék, pl. bizalomjáték, tánc, tagjaink megmozgatása, egy kis bemelegítés is, és mindenféle kreatív technika, amivel teret adtunk a bennünk zajló folyamatok tisztázására. Mi a legfontosabb? Mi a legfájóbb? Mi a legörömtelibb? Honnan jöttél és hová tartasz? Ahogy egymást hallgattuk, egyre jobban tudtunk kapcsolódni a másikhoz, és megtörtént a csoda: Isten tényleg egy csoporttá formált minket. Soha nem felejttem el azt a feszült figyelmet és az együttérzés tapintható jeleit, amikor egyikünk nehéz gyermekkoráról mesélt. Ekkor ért igazán össze a csoport. A félelmeinket jelképező tárgyakat pedig együttes erővel raktuk Krisztus keresztre alá. Nincs ennél kifejezőbb, emberibb, a remény felé vezető tett.

Csodálatos volt átélni azt az őszinte légkört, amiben szabadott sírni, szabad volt gyengeségünket megmutatni, szabad volt kifejezni tanácsalanságot, csalódást. És mindig volt idő arra, hogy a remény is felcsillanjon, az öröm, a könnyeken túli mosoly is megmutatkozzék. Felejthetetlen együttlétek voltak ezek. S ha találkozunk az utcán vagy boltban, széles mosollyal, igazi örömet átélve üdvözöljük egymást. Egészen ismerősként tudok a másikra tekinteni, mert az együttlétek alatt közelebb kerültünk egymáshoz. A hat alkalom eltelt... sírtunk és kacagtunk együtt, de a legnagyobb sikermutató, hogy a Hölgyválasz csapata nem búcsúzik el egymástól. Egy utolsó, rendhagyó találkozásunk még lesz a nyár előtt, és már együtt gondolkodunk a folytatás lehetőségén.

☞ Számomra igen fontos, hogy lelkünk egészségéért legalább annyit tegyünk, mint testünkért. Lelki és testi egészség tagadhatatlanul szorosan összefügg egymással. Figyelhetnénk jobban lelkünk rezdüléseire, hogy jobban értsük a testi tünetekben megnyilvánuló tiltakozásunkat. Betegség idején számtalan ötletünk van: vitaminkúra, erőleves, sok-sok gyümölcs és zöldség, testmozgás... És mi a helyzet a lelki jólétünkkel? Lelki táplálék, a bajban sem vagyok egyedül megerősítő érzése, felkutathatok más erőforrásokat is, amelyekre még nem is gondoltam... És a legfontosabb: egyikünk sem befejezett

egyéniség. 30–35–60 évesen sem mondhatom: már nem vagyok alkalmas a fejlődésre. Élethossziglan formálódunk, alakulunk, tapasztalataink átértékelődnek, látásmódunk változhat. Értékes, egyedi, megismételhetetlen, tökéletes teremtménye vagy az Istennek, aki nem a földi poklot, hanem a szenvedéseken is túlmutató bűnbocsánatot és örök életet ajándékozta Fián, Jézuson keresztül. Tanulhatunk tőle, aki figyelmesen végighallgatta a hozzá odafordulót, tőle segítséget kérőt, és senkit nem utasított vissza, de megkérdezte: Akarsz-e meggyógyulni? Tudunk-e így egymásra nézni, tudok-e így magamra

gondolni, mint aki Isten megelőlegező kegyelmének „birtokosa”, mint aki megtapasztalta már Isten feltétel nélküli szeretetét? Ez erősít, helyemre billent, lelki egyensúlyt ad.

Egy jövőbe mutató idézet C. G. Jung-tól: „... tény az, hogy a holnap fontosabb, mint a tegnapi, és a honnan kevésbé lényeges, mint a hová.”

Hogy mi lesz holnap és hová fejlődik az orosházi evangélikus gyülekezetben a csoportmunka, az egyedül Isten titka, de a titok kifejtésén én magam szívesen munkálkodom továbbra is.

IHÁSZ BEATRIX

Az evangelizáció története II.

Az előző részben három személyen keresztül vázoltam fel az utóbbi három évszázad evangelizációjának történetét. Ebben a cikkben azokról beszélek, akikben megvolt a szándék Jézus miszsiói parancsának véghezvitelére, de akiket ebben megpróbáltak megakadályozni. Természetesen a legutóbb felsoroltakat sem fogadták mindenhol tárt karokkal, ám a most sorra kerülő keresztyének a börtönt sem kerülhették el, miközben tanúskodtak megváltó Urukról.

Az igazi prédikáció nemcsak szavakban áll, hanem sziklaszilárd életpéldákban is. Az apostolok közül egyedül János volt az, aki nem erőszakos halállal halt meg, de ő sem kerülhette el a száműzést. Jézus tanítványai közül Pál apostol volt a legaktívabb, jóllehet korábban ő maga is üldözte a Megváltó követőit. Jézus őt megállította a damaszkuszi úton, és többek között kijelentette neki, hogy meg kell majd tanulnia, hogy mennyit kell szenvednie az ő nevéért. Pál apostol sokféle alapított gyülekezetet, szinte állandóan úton volt. Az akkori hatóság ezt mégsem nézte jó szemmel, ezért többször börtönbe vettette. Ilyenkor látszólag akadályoztatva volt az evangelizálásban, ő mégis azt mondta, hogy Isten igéje nincs bilincsbe verve. Pál a börtönökben is Jézusról beszélt, vitte a jó hírt a raboknak is, és több levele ott, bilincsviselés közben íródott.

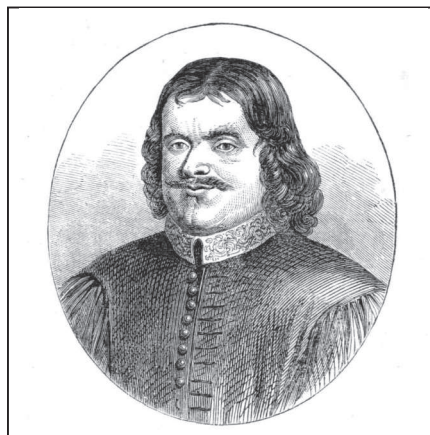
A mártírok sokasága hozzátartozik a keresztyénség történetéhez, s most olyan személyekről lesz szó, akik bár sokakhoz küldettek, de igehirdetői szolgálatuk erőszak folytán akadályoztatva volt.

Az egyik legfontosabb előreformátort, Jan Húst erőszakkal hallgattatták el, még konstanzi megégetése sem tudta megakadályoznia a reformációt, de annak bekövetkeztét majd egy évszázaddal hátráltatta.

Gályarab prédikátor bátor helytállása sokak számára mutatott példát a következő évszázadokban, noha akkor az ő hiányuk jócskán hátráltatta az evangélium terjedését és elősegítette az ellenreformációt.

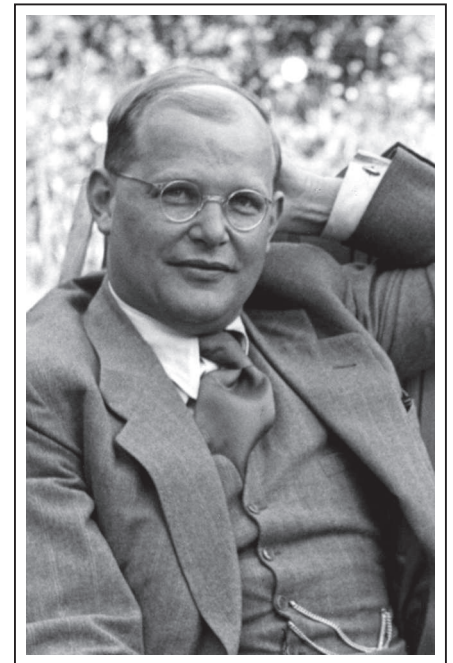
John Bunyan feltehetően cigány származású prédikátor nem hallgatott el, bár szabadulásának kulcsa a kezében volt, csak abba kellett volna hagynia az igehirdetést, hogy ne töltsön 12 évet börtönben, de ő erre nem volt hajlandó. Fogsága éve alatt írta meg a világirodalom egyik leg-

szebb alkotását a *Zarándok útja* című művét, amely sokak számára segítséget jelent a lelki élet buktatói között.

A 20. század sok keresztyén mártír életét követelte. Közülük két személyt emelek ki jelen cikkben, mindketten a náci Németország rezsimmjével szálltak szembe.

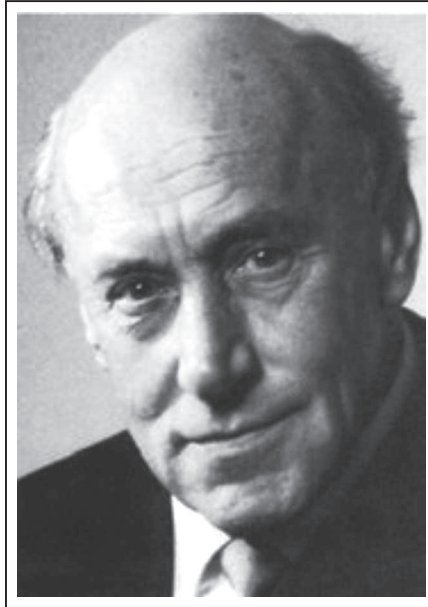
Dietrich Bonhoeffernek többször lehetősége nyílt arra, hogy a biztonságos

Nyugaton maradjon, de ő nem futott el a feladat elől, és Pál apostolhoz hasonlóan megfutotta pályáját. Először még a Hitvalló Egyház számára képzett lelkészeket, majd később már csak az íróasztal számára írta műveit, ma azonban sokak forgatják ezeket. Sajnos a birodalom végét már nem érthette meg, mert többévi raboskodás után Himmler személyes parancsára kivégezték.

Wilhelm Busch evangelizátor is szemet szűrt a nemzeti szocialistáknak, noha ő apolitikus volt, csak a feladatát végezve sok fiatal Jézushoz vezetett. Az ő munkáját is akadályozták, ő is többször börtönbe került. Erről a kísértésekkel teljes időről így írt később: „Egyszer Essenben ültem a börtönben, és igen nyomorultul éreztem magamat. Láz gyötört, rázott a hideg, éhség kínozott, teljesen »magam alatt« voltam, készen az abszolút vereségre. Akkor kihoztak a cellából, és felvittek kihallgatásra. Elöttem ült három vezető személy. Megtévesztően nyájasak voltak. Görcsbe szorult a szívem. Arra gondoltam: Ha ti ilyen barátságosak vagytok... »Busch lelkész – mondták –, látjuk, hogy maga egyáltalán nem olyan rossz ember. Egyedüli butasága, hogy mindenáron ifjúsági lelkész akar lenni. Garantáljuk önnek, hogy tíz éven belül Németországban egyetlen fiatal sem fogja tudni, ki az ön elképzelt Jézusa. E felől biztosítjuk önt. Mert erről gondoskodni fogunk. És ezért nem lesz többé szükség ifjúsági lelkészre. Felajánljuk önnek, Busch lelkész: azonnal szabadon engedjük, és tanácsosi állást kap, ha megígéri, hogy bibliás üzenetéről senkinek nem beszél többet. Hinni hihet, amit akar. Adunk önnek 24 óra gondolkodási időt.« Barátaim, ez valami irtózatos. Ott ül az ember kimondhatatlanul éhesen, dideregve, lázasan a cellában, és arra gondol: ki innen! Hihetek, amit akarok, csak ne beszéljek többé. Holnap kikerülhetek, lesz rendes állásom, és az egész nyomás, üldözés megszűnik. Egyszerű-

en nem bírtam tovább, igazán nem bírtam. Csupán annyit kellene mondanom, hogy nem szólok többé, a magam számára hihetek, amit akarok. A pokol összes démona ott volt a cellámban. Meg tudják érteni ezt? Mind arra noszogattak: »Tedd meg, tedd meg!« És akkor hozzám lépett az élő Úr, elem tárta, milyen dicsőséges az élet az Ő szolgálatában. Világossá tette, hogy nem lehet megalkudni: magamban hinni, amit akarok, de hallgatni róla? Nem, az kizárt dolog! Akkor mondj le rólam! Lemondani arról, Aki a Golgotán megvásárolt? Elveszteni az Istennel való megbékélést, a Megváltót, az üdösséges

halál lehetőségét, az örök életet? Lehetetlen! Másnap reggel odaléptem az emberek elé, és kijelenttem: »Nem tudom elfogadni az ajánlatukat.«

Wilhelm Bush később kiszabadult, majd ismét börtönbe került, megélte a háború végét, és lehetősége nyílt arra, hogy tovább folytassa az evangelizáció munkáját, de ezt alázatosan tette, nem nagy mellénnyel. Később elmondta, hogy ő sem tett meg mindent az antikrisztusi rendszer ellen, hiszen sok szörnyűségről nem volt tudomása, és akkor mindenki bűnbánatra hívott, mert csak Jézus tud minket megújítani és megtartani a hitben.

Ma nem élünk elnyomórendszerben, ma szabadon lehet prédikálni. Az emberek sokszor mégsem keresik az élő igét. Miért van ez így? Azért, mert a tiltás, a titkolózás helyett ma szinte bármit lehet mondani és hallgatni. Beteljesedik hát Pál apostol mondása, miszerint: „Mert lesz idő, amikor az egészséges tanítást nem viselik el, hanem saját kívánságaik szerint gyűjtenek maguknak tanítókat, mert viszket a fülüket. Az igazságtól elfordítják a fülüket, de a mondákhoz odafordulnak.”

Mit tehetünk akkor, ha az ókori világ vallási pluralizmusa újra előjön? Ugyanazt, amit Pál Timóteusnak tanácsolt: „Te azonban légy józan mindenben, a bajokat szenvedd el, végezd az evangélista munkáját, töltsd be szolgálatodat.”

Isten adja, hogy az evangelizáció munkája közöttünk is tovább folytatódjon!

LACZKI JÁNOS

Ünnepi hangulatok nyomában

Húsvét után vagyunk, pünkösd közelít. Szent György napján, városunk alapításának 269. évfordulóján éppen fele útján voltunk annak az ötven napnak, amely a két ünnepet elválasztja egymástól. Az evangélikus templom ünnepi hangulata a kutatónak eszébe juttatta, hogy pünkösd a régi pergamenek tanúsága szerint aratási hálaadó ünnep volt. Majd nevezték hetek ünnepének is, (7×7) húsvét után. A keresztény ünnepkörben pünkösd a Szentlélek eljövételének napja. Régi egyházi jegyzőkönyveinkben még *Pünköst!* Piros pünköst napja „a keresztény egyház kezdete, a múlt és jövő közti elválasztó határ.”

Amit a következőkben olvasmányul kínálunk, kívül esik naptárban jegyzett ünnepeinken. Már háttal áll nekünk az a múlt idő, amelyről szólni akarunk. A helyszínhez vezető keréknyomokat is benőtte már az emlékezet, volt ideje hozzá, több mint másfél évszázad.

Ezúttal a kecskeméti evangélikus templom alapkövetésének ünnepi pillanatait kívánjuk szóba hozni. A legkevesebb, amit ilyen bevezető után az olvasó kérdésként feltehet magában, hogy ennek az eseménynek vannak-e orosházi vonatkozásai. Vannak!

A kecskeméti ágostai hitvallású evangélikus egyház, időutazásunk idején alig 700 lelket számlált, s többnyire szegény iparosokból, földművesekből, napszamosokból állt.

1862. július 9-én egy figyelmet érdemlő egyházi szertartással tette le új templomának alapkövét, igen nagyszámú, valálkülönbség nélküli közönség jelenlétében. Az ünnepély nagyságát emelte, hogy Orosháza neves szülőtte, főtisztelendő *Székács József* szuperintendens (püspök) úr, az alvidéki egyházak hivatalos látogatásait bevégezve, a kecskeméti evangélikus egyház előzetes meghívására az ünnepélyen megjelent, s az alapkö-

felszentelését és letételét meghatározó szavak kíséretében végezte el.

Ugyancsak a gyülekezet felkérésére, az emlékezetes ünnepély részletes összeállítását, *Juhász Ferenc* Pest megyei, *Torkos Károly* békési főesperes, orosházi evangélikus lelkész és *Fördös Lajos* kecskeméti református lelkész urak, előre megállapított program szerint, *Torkos István* helybeni evangélikus lelkész közbejöttével magukra vállalták. Ebből következett, hogy „szóhoz szóló, lelket megragadó szónoklatokat, s imákat az elérzékenyült hallgatóság lelki épülésére irányozván, e napot a kised egyház történelmében örökre emlékeztetessé tévük.”

Jelen voltak még az egyházi rendből *Sárkány János* kiskőrösi, *Láng Adolf* szentmártoni, s *Zámolyi József* ceglédi lelkész urak. A helybeli igen jeles dalárda pedig az „Erős várunk nekünk az Isten”, majd végül a Himnusz eléneklésével működött közre.

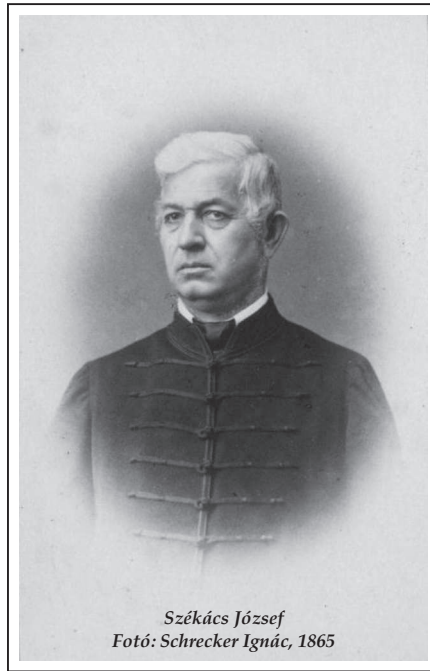

Az ünnepélyt 80 terítékű díszlakoma követte, melyen a meghívott jeles férfiak pohárköszöntői is elhangzottak. A társalgás általában fesztelen és „kedélydús” volt, nem lehetett észrevenni, hogy a jelenlévő vendégek legnagyobb része más-más vallásfelekezetekhez tartozott; különös kiemelés érdemel, s ritka példaképpül szolgálhat a meg nem háborított jó egyetértés, s a testvéri szeretet, mely Kecskemét város minden hitfelekezetbeli lakosságát ősidőktől fogva szorosan egymáshoz kapcsolja.

Székács József főtisztelendő püspök úr délután 4 órakor hagyta el az asztalt szívélyes búcsúvétel után, mivel az ötörai vonattal visszautazott Pestre. Az ünnepi pillanatok felvázolását követően nem tartható feleslegesnek magát a templom tervét is megemlíteni. A díszes építmény Ybl Miklós építész terve szerint készült, reneszánsz stílusban. A vállalkozó építők: Halász István, Gál József és Nemcsik Pál nagykovácsi mesterek voltak.

Az orosházi résztvevők emlékezete

Székács József püspök úrról már szólnunk. Torkos Károly 1842-től történetesen maga is kecskeméti pap volt, s innen

Székács József
Fotó: Schrecker Ignác, 1865

nyolc év múltán, 1850 márciusában került Orosházára, Mikolay István mellé. Újabb nyolc év elteltével az egyházmegye esperesévé választották, kortársai Orosháza egyik legtekintélyesebb polgá-

rát tisztelhettek benne. Ő volt az a lelkész, aki 1878. szeptember 28-án kerületi gyűlésre utazott Budapestre, és a mai napig (135 év után is) megfejthetetlen módon elűnt.

Torkos István „helybeni evangélikus lelkész” is tevékeny résztvevője volt a kecskeméti ünnepségnek. Személyében Torkos Károly édesapját (1789–1867) tisztelhetjük, aki evangélikus lelkész és tanító volt. Igaz, az alapkövetétel idején már 73. életévében járt, de ez nem számított ritka esetnek a lelkészi pályán. Az inkább, hogy (1856-tól 1863-ig) fiát követte a szolgálásban.

Torkos Károly szülei Orosházán haltak meg. Édesanyja nemes Udvardy Terézia 1859-ben, édesapja nemes Torkos István pedig 1867. január 27-én hunyt el, 77 éves és 2 hónapos korában, ahogy Győry Vilmos a halottak anyakönyvébe bejegyezte. Ilyen alakban jönnek eléink a történetek, amikor már végéhez ér a kezdet.

VERASZTÓ ANTAL

Megjegyzés: Az alapkövetétel adatait a Vasárnapi Újság (Pest, 1862. augusztus 17-ei száma) nyomán közöltük.

Id. Koszorús Oszkárra és Tóth Lászlóra emlékezünk

Erős vár a mi Istenünk! Huszadik alkalommal gyülekeztünk össze egyháztörténeti emlékparkunkban, városunk és egyházközségünk 1744. április 24-ei születésnapjához legközelebb eső vasárnapon. Az 1990-es esztendő elején hagyományteremtő szándék vezette a helyi presbitériumot, mikor úgy határozott, őrizzük saját értékeinket is. 1994-ben a települést alapító evangélikusok emléket örökítettünk meg márványobeliszkben, majd 1995-től minden évben egy beiktatott lelkésznek és egy tanítónak állítunk emlékkövet.

Báró Harruckern Ferenc földesúr a lakatlanná vált vidékre érkezőknek vallás-szabadságot, szabad költözködést és adómentességet ígért. Előrelátó birtokosként egy nemzetiségű és egy vallású telepeseket toborzott földjeire. Orosházára magyar és evangélikus honfoglalók jöttek. Az első évtizedekben szinte zárt etnikai és felekezeti közösség alakult ki. A nemzeti és vallási azonosságtudat értékei a kialakított életvitelben, a magatartásformákon keresztül érvényesültek. Ennek itt kezdetben az evangélikus egyház volt a megfogalmazója és őrzője. Ezért

kaptak fontos szerepet a lelkészek és a tanítók. Mint szellemi vezetők, elsősorban ők voltak a nemzeti és a kulturális értékek hordozói, a helyi tudat életben tartói, erősítői. A közös hit tartotta össze Orosháza lakosságát. Az evangélikus népoktatás kizárólagossága is közel egy évszázadig jelezte az egyházközségnek a településen betöltött szerepét.

Most, a városalapítás 269. évfordulóján a 37. és a 38. emlékkő elhelyezésével édesapám, id. Koszorús Oszkár esperes-lelkész és Tóth László rubindiplomás kántortanító emléke előtt tisztelgünk. Tisztelettel köszöntök minden kedves jelenlévőt, külön nagy szeretettel a Koszorús és a Tóth család tagjait, a helybelieket, a Pécsről, Budapestről, Oroszlányból, valamint Szarvasról ideérkezett leszármazottakat és hozzátartozóikat.

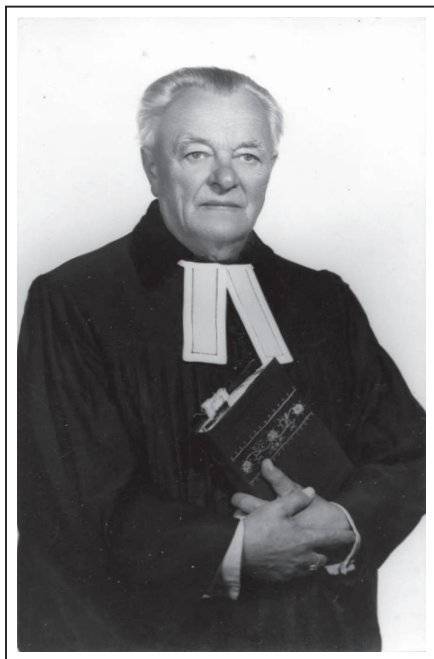
Édesapám jórészt olyan korban élt, amikor a frissen hatalomra jutott diktatúra mondta meg a kétezres éves egyháznak, miként cselekedjen. Komolyan vette Isten parancsát, felmérte a történelmi helyzetet, s az evangélikusság továbbélése érdekében kereste a megoldásokat.

1914. június 10-én született a Krassó-Szörény vármegyei Resicabányán. Édesapja Krón Ferenc evangélikus lelkész, édesanyja – az utolsó évtizedeit velünk töltő – Fellenz Irma. A család 1929-ben Szarvasra költözött, ahol nagyapám az árva ház vezetője és az Evangélikus Vajda Péter Gimnázium vallástanára volt. Édesapám is itt érettségizett 1933-ban, majd a pécsi Erzsébet Tudományegyetem soproni Hittudományi Karán tanult. Raffay Sándor püspök 1938-ban Budapesten, a Deák téri templomban szentelte lelkész-szé.

Gyulán, Tiszaföldváron, Szentetornyán volt segédlelkész, majd 1941-ben meghívták a Rákóczi-telepi Missziói Egyházközség papjának. Ugyanakkor feleségül vette édesanyánkat, Bartos Éva tanítónőt, Bartos Pál szarvasi evangélikus lelkész és Dubovszky Irén lányát. 1942-ben megszülettem én, 1943-ban Pál, akit feleségével, Bettyvel együtt köszöntök, 1947-ben László, 1954-ben Ferenc öcsénk. Édesapám napi munkája mellett az orosházi Evangélikus Gimnáziumban és a leány polgári iskolában is hitoktatott.

1943-tól Szentetornyán már beiktatott

lelkésze volt a gyülekezetnek. Rövid időn belül behívták katonának, két esztendeig tábori lelkészként tevékenykedett. Kórházzvonattal járt Fehéroroszországtól Dániáig. Németországban amerikai fogságba esett, 1945 novemberében térhetett haza. A körülmények akkorra teljesen megváltoztak. Nemcsak az egyházközséget, hanem híveit, a szentetornyai gazdátársadalmat is fokozatosan megfosztották vagyonától.

A hatalom – szovjet mintára – az egyházat ellenségként tartotta számon, felszámolását egyik fontos céljának tekintette. Ennek ellenére édesapámnak hitelesen kellett szólnia, meg kellett felelnie a kor nem könnyű kihívásainak, a sokféle elvárásnak. Mindvégig a gyülekezet tagjai között élt, találkozott napi gondjaikkal, sokan tőle vártak tanácsot, segítséget. Rendületlenül hirdette Isten igéjét, pásztorolta az evangélikusságot, ösztönözte híveit, hogy a vallási elvekkel összhangban éljenek. Saját gyülekezete mellett az egyházmegyében is feladatokat kapott, előbb alesperes, majd egyházmegyei főjegyző és a zsinat tagja.

1956-ban nagy változás történt saját és családja életében is. Februártól ismét alesperes volt, majd szeptember 2-án beiktatták az orosházi evangélikus gyülekezet lelkészének. Öt pályázó közül, huszonnégy szavazatból húszat kapott, és a kitűnő teológus, a nagy tekintélyű Fürst Ervin lelkész társa lett. Prédikációi tartalmasak voltak, mindig felkészült, törekedett az ige helyes értelmének a kibontására. Igyekezett kerülni a bonyolult szóhasználatot, mondanivalóját világosan fejezte ki, valóban megszólította az embereket. Hétről hétre tartott igehirdetéseibe épültek az orosházi evangélikusság lel-

kébe és tudatába. Arra törekedett, hogy az ige eljusson a hívek értelméhez és szívéhez.

Évekig húzódott az esperesválasztás, míg 1959. április 2-án Káldy Zoltán püspök beiktatta az új egyházmegyei felügyelővel, a dr. Nádor Jenőt váltó orosházi Torda Molnár Sándorral együtt. Az évek peregetek, az 1956-os forradalom bukása után továbbra is folytatódott az egyházak fokozott ellenőrzése, a vallásos világnézet elleni harc. Istenbe vetett hite soha nem rendült meg, hűséges maradt, példát mutatott. A feljegyzések szerint 1400 keresztelest, 600 esketést, 3000 temetést végzett.

1962-től két évtizedig új lelkész társa Benkő István lett, aki egy-két év kivételével igazgatólelkész volt, egyetértésben vezették az orosházi gyülekezetet. Édesapámnak az esperesi munka, az anyagyülekezetek állandó látogatása, pásztorolása és a leányegyházakban felmerülő gondok komoly odafigyelést igényeltek. 1982. január 1-jétől vonult nyugdíjba, de 1986 végéig régi gyülekezetében, Szentetornyán szolgált, ott is laktak a parókián, majd édesanyámmal együtt orosházi lakásukba költöztek.

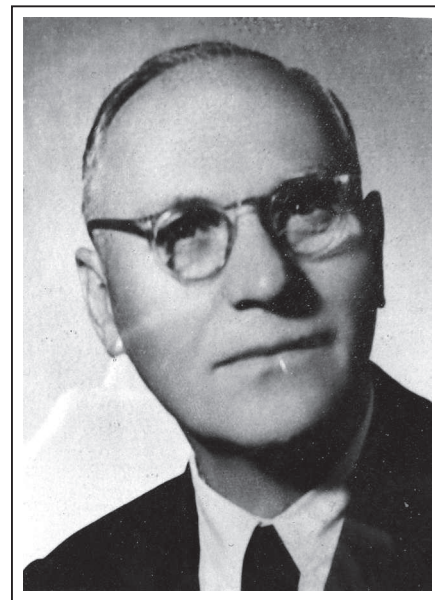
Nyugdíjasként még szolgálatot végzett a másik emlékkövet kapó Tóth László kántortanító, Fürst Ervin lelkész társa és Fürst Ervinné temetésén. Megkeresztelte két pécsi unokáját, Zsófit és Lacit, Évike unokáját és Zolit megeskette, három dédunokáját (Gergőt, Petrát, legutóbb 1993-ban Ákost) is megkeresztelte. Ezek voltak utolsó örömteli szolgálatai.

1939-ben jött Szentetornyára, s ettől kezdve – a rákóczi telepi időszakot is beleszámítva – élete végéig itt élt. Megszerette Orosházát, az orosházaiak is elismerték, tisztelték, becsülték. Kórházi ágyán, nem sokkal halála előtt mondta el nekem édesapám, hogy egész életében Illés próféta példája volt a vezérfonal, e szerint igyekezett végezni munkáját. Ezt a Királyok első könyve 17,24-ben találtam meg: „Az asszony így felelt Illésnek: Most már tudom, hogy te Isten embere vagy, és hogy igaz a te szádban az ÚR igéje!” Így élt. Jó pásztor volt, őrizte és gondozta a nyáját, utána ment az elkóborolt juhoknak. Hozzájárult ahhoz, hogy a helyi evangélikusságot átvezesse a túlsó partra.

László testvérünk, majd szeretett édesanyánk és Ferenc öcsénk halála után, utolsó éveiben visszavonultan élt. Kellő bölcsességgel viselte az öregkort, az egyre szaporodó betegségeket. Az utolsó óra felkészülten érte, közelgő halálát megérezve, családi körben úrvacsorát vett. 81. születésnapja után két nappal, 1995. június 12-én az orosházi kórházban visszaadta lelkét Teremtő Urának. Az evangélikus templomban elhelyezett ravatalánál, majd az Alvégi temetőben szépszámu,

Luther-kabátba öltözött lelkész volt jelen. A temetési szolgálatot Pintér János esperes, Győri Gábor és Ribár János lelkészek végezték.

A másik kő a példás életű kántor-tanító, Tóth Lászlóra emlékeztet bennünket. Fasang Árpádné Orbán Éva írta róla halálakor az Evangélikus Élet című hetilapban: „Teljes életet élt. Hatékony személyisége szép példája annak az alapigazságnak, mely szerint az emberek tudatának formálásában nem a tárgyi feltételek, módszerek sokasága, hanem egyedül csak a ... lélek ... tesz csuda dolgokat.” Valóban. Tóth László eszmélésétől kezdve a tanítói hivatásra készült. Iparoscsaládba született Orosházán, 1895. március 9-én, Tóth János ácsmester és Dömötör Ida varrónő gyermekeként. Tízestendő volt, mikor szülei úgy döntöttek, szerencsét próbálnak Amerikában. Három gyermekük nevelését rokonokra bízta. Laci keresztapjához, Tóth Sándor lakatoshoz került, aki a négy polgári iskolai osztály elvégzése után iparost szeretett volna belőle nevelni. Egy-egy héti kipróbálta az asztalos, a bádogos, az órás és a szobafestő mesterségeket. Egyik sem tetszett neki. Ez meg keresztapjának nem tetszett, ezért kiadta az egyik nagyszénási rokonhoz, ahol kora hajnaltól késő estig kellett őriznie a rábizott hetven birkát. Nehezen teremtett kapcsolatot a

szarvasi tanítóképzővel. Már elkezdődött a tanév, mikor értesítették, beiratkozhat. Rokona erre elzavarta a háztól, egyetlen használt gépészruhájában, éjszakai gyaloglás után érkezett meg az evangélikus tanítóképzőbe. Így indult tanítói pályája. 1913 júniusában kapta meg oklevelét. Az első tanévben két orosházi tanyai iskolában, majd 1914 márciusától Pusztaszentetornyán tanított.

Időközben elkezdődött a nagy hábo-

1914 szeptemberében őt is behívták, 1915-ben orosz fogságba esett. Jaranszka-ba hurcolták őket, ahol 853 fő torlódott össze egy táborban. A kitört tifuszbajárvány után mindössze 48-an maradtak életben. A megfagyott holttesteket gúlákba rakva, ők temették el társaikat. Ez egész életére szóló megrendítő élménye volt. Megszökött, 1918 nyarán érkezett haza.

Pusztaszentetornyán folytatta tanítói pályáját. Egy gyulai polgárcsalád lányát, Démusz Terézt vette feleségül, s 1919-ben megszületett Lenke, 1921-ben Klára lányuk. Utóbbi négy gyermekét, Béla Lászlót és feleségét, Hajnalkát, Klárit, Erzsit itt köszönhetjük. 1922-ben életének egészen új szakasza kezdődött, megválasztották az Orosházi Evangélikus Egyházközség tanítójának. Kezdetben a meszeskisközi központi iskolában, majd 1926 őszétől a Hajnal utcai evangélikus népiskola I-II. vegyes osztályában tanított. Elmondhatjuk róla, hogy egész életével példát adott, tanított és nevelt. Képzett, kiegyensúlyozott, elhivatott pedagógus volt, különösen figyelt a tehetségekre. Tudta azt, hogy a jó oktatás kulcsa a jó tanító. Minden tanítványában az értéket, a

jót kereste, türelmesen segítette botladozó növendékeit. Igyekezett őket lelkiismeretesen, jóindulattal, következetesen nevelni. Olyan új világot nyitott meg előttük tudásban és emberségben, amit egész életükben nem felejtettek el.

Tanítói munkája mellett 1926-tól az egyházközség jegyzője, bibliakör-vezető lett, majd 1929-től bekapcsolódott az evangélikus Keresztyén Ifjúsági Egyesület (KIE) munkájába – 1931-ben Orosházán is megalapították a helyi csoportot, amelynek főtitkára lett. Támogatta a népfőiskola eszméjét, Raffay püspök rövid időre megbízta a nagytarcsai iskola igazgatásával is. Itthon a nőegylet pénztárosa, majd főtitkára, 1947-től az evangélikus árvaház igazgatója volt.

Az 1948-as államosítást követően mint tanító nyugdíjba ment. Nem tudta elfogadni, hogy a két évszázad alatt kialakított orosházi evangélikus iskolákat egy tollvonással felszámolták. Az egyházközségnél kántor és pénztáros lett, bibliórátákat vezetett. Mikor 1953-ban Macher Lajos főkántor eltávozott, Tóth László az egyháznál emellett még többféle feladatot is ellátott: gondnok, jegyző, énekar-

vezető egy személyben. 1955-ben Lenke lánya hazajött a Dunántúlról, segédkántor lett mellette és részt vállalt a hivatali munkából.

Tóth László 1922-től 1975-ig, 53 esztendeig volt az egyház jó munkása. Ez a szolgálat volt az élete. 80 éves kora után lányai, unokái, dédunokái szeretetétől körülvéve, visszavonultan élt. Földi élete utolsó esztendeiben lassan elhagyta ereje, 1984. március 31-én az élet és halál Ura hazahívta. A temetési szolgálatot Pintér János esperes, Kis János és Gyarmati István lelkészek mellett a két, már nyugalomba vonult munkatárs, id. Koszorús Oszkár és Benkő István végezték.

1941 karácsonyára feleségének új Bibliát ajándékozott, amelybe ezt a Máté evangéliumából vett ígért írta: „Jöjjetek én hozzám mindnyájan, a kik megfáradtatok és megterheltetek, és én megnyugsztalak titeket.”

Hajtsunk fejet id. Koszorús Oszkár és Tóth László emlékköve előtt! Álljanak példaként előttünk! Áldott legyen emléküik!

KOSZORÚS OSZKÁR

Levéltárunk 2012. évi krónikája

Assan kezd ismertté válni, hogy gyülekezeti házunkban van egy kis levéltára is az Orosházi Evangélikus Egyházközségnek. 1995-től nyilvános magánlevéltári besorolást kapott, azóta látogatható.

Városunk sajátos helyzetben van: egy napon, 1744. április 24-én alapították Orosházát és az evangélikus egyházközséget is, ami azóta folyamatosan él. A mindenkor lelkészek rendszeresen vezették a kereszteselési, az esketési, majd a halotti anyakönyveket.

A jelenleg 82 iratfolyóméternyi gyűjteményünkben őrizzük a testületi jegyzőkönyveket, a közigazgatási iratokat, a lelkészek levelezéseit is. Sok érdekes dolgot tartalmaznak a különböző gazdasági iratok, egyesületi, iskolai dokumentumok. Figyelünk az 1700-as és az 1800-as években keletkezett iratok fizikai és kémiai védelmére, hiszen ezek egyedi és pótolhatatlan anyagok. A nemzeti örökség részét képezik.

- Augusztus 28-ig levéltárunk zavartalanul működött, amikor is Szárazné Kőrösy Edit levéltárosunk hirtelen szívleállás következtében elhunyt.

- Szeptember 15-16-án, a Kulturális Örökség Napja alkalmából a Győry Vilmos-teremben *Gyülekezetiünk kincsei* címmel rendeztünk kamara-kiállítást, ahol

levéltárunk több muzeális értékű darabját mutattuk be.

- Szeptember 28-án fogadtuk dr. Szabadi István levéltári szakfelügyelőt, aki kimagaslónak értékelte az eltávozott levéltáros szakmai munkásságát.

- Október elejétől e sorok íróját bízták meg a levéltár vezetésével.

- Október 5-én Csehi József hivatalvezető segítségével két pályázatot nyújtottunk be 700 ezer forint összegre, végül 228 ezer forintot kaptunk. Ebből az 1825-től 1852-ig vezetett esketési anyakönyvet tudjuk restauráltatni.

- Október 26-án a helyi református iskola három csoportban érkező 41 felső tagozatos tanulója fogadta a levéltáros, szólva nekik az itt folyó munkáról.

2012-ben 39 beiratkozott kutató fordult meg nálunk 178 alkalommal, s 783 dokumentumot kértek helybeli tanulmányozásra.

Szépszámú publikáció született meg levéltárunk segítségével. Az Orosházi Harangszóban 22 gyülekezettörténeti írás látott napvilágot. Verasztó Antal *Visszaloptott idő* című, 21. önálló kötete anyagának egy részét levéltárunkban gyűjtötte. E sorok írójának a Gádoros Füzetek 12. számában megjelent egy tanulmánya *A mai Gádoros első lakosai az orosházi anyakönyvekben (1833–1844)* címmel.

Ugyancsak ő írt *Darvas József és az evangélikus egyház* címmel az Evangélikus Életben, ugyanott közölték *Emlékezés Szárazné Kőrösy Edit levéltárosra* című írását, amit a Levéltári Szemle 2012/4. számában is megjelentettek.

Levéltárunk nyitva: hétfőn 8–16 óráig, kedden fél 9-től 16 óráig, csütörtökön 8–12 óráig. Várja a kutatókat:

KOSZORÚS OSZKÁR

Vasárnapi istentiszteleteink igehirdetéseit az oroshaza.lutheran.hu oldalon a kedves testvérek meghallgathatják, hiszen 2008. augusztus 31. óta mindig felkerülnek oda (eltekintve egy-két technikai hibától), így rendszeres a közkinccsé tételük. Isten áldása legyen minden olyan alkalmon, ahol az Ő igéje hangzik!

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Egyházközségünk ezúton köszöni Gajda Istvánnak és Sára Károlynak, hogy cégeik megkeresésünkre adományként vállalták az általunk kért munkák elvégzését.

FOTÓALBUM

Ezzel a címmel új sorozatot indítunk. Várjuk azok jelentkezését, akik szívesen közlének lapunkban régóta őrzött fotóikat. Olyan, a 19. és 20. században készült fényképekre gondolunk, amelyek evangélikus egyházunkhoz vagy a leányegyházakhoz kapcsolódnak. Lehetnek régi orosházi evangélikus iskolai fotók, konfirmációról, esküvőről, temetésről készült felvételek. Ábrázolhatják templomunkat, egykori iskoláinkat, egyházi épületeinket. Örülnénk annak is, ha eddig ismeretlen képeket kapnánk régi egyházi alkalmainkról, lelkeszeinkről, tanítóinkról, más tisztségviselőinkről.

Fontos annak pontosítása, hogy kit vagy mit ábrázol a beadott felvétel, hol és mikor készült. Feltüntetjük a fotó tulajdonosának nevét és – ha tudjuk – a fotográfusét is.

Kérjük Olvasóinkat, hogy Csehi József hivatalvezetőhöz (Orosháza, Thék E. u. 2.) juttassanak el, válogatás után, egy jól másolható érdekes fényképet. Most pedig gyönyörködjünk a régi felvételekben!

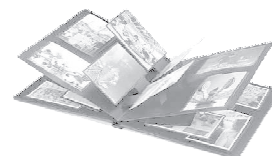
A Hajnal utcai evangélikus elemi iskola I. osztályos tanulói Tóth László tanítóval (Orosháza, 1941) Beküldő: Dér Jánosné Mórocz Etelka

A Katona utcai evangélikus iskola IV. osztályos tanulói Orbán János tanítóval (Orosháza, 1942) Beküldő: Tompa Pál

A Gyopárhalma-Rákóczi-telepi Missziói Egyházközség Torda Lajos által készített első oltára 1940-ben (Rákóczi-telep, 1942) Beküldő: Torda Lajosné

Levéltárunk kincseiből III.

Előző lapszámainkban közzétettük az 1744-es városlapítástól kezdve vezetett első keresztelési, majd az 1745-től írt házasságkötési bejegyzéseket. Ebben az ún. *Vegyés anyakönyvben* 1771-től lajstromozta Horváth András lelkész a halottakat is. Rejtély, hogy 1744-től 1770-ig vezették-e Orosházán a halottak anyakönyvét. Netán egy másik kötetben? Ezt nem tudjuk. Veres József esperes-lelkész 1886-ban Orosházáról írott könyvében megállapította, hogy „a halottakat 1771-ben kezdte a lelkész bejegyezni”.

Ha mégis volt halotti anyakönyv, akkor feltételezhető, hogy nem Horváth pap, hanem a tanítók vezették. Sok esetben – különösen a gyakori gyermekhalál miatt – a soros tanító prédikáció nélkül helyezte örök nyugalomra a korán elhaltakat. Az szintén feltételezés, hogy például az egyik tanító elköltözések az éppen nála lévő, külön kötetben vezetett halotti anyakönyvet is a székérre helyezett egyik ládába csomagolták és ott maradt. Aztán elkerült a tanító újabb állomás helyére. Nem csoda, ha az eseményekhez 130 évvel közelebb járó Veres nagytisztelelt úr sem tudott már róla.

Most pedig következzenek az orosházi evangélikus halotti anyakönyv első két hónapjának bejegyzései. A szövegben előforduló latin szavak: *Catalogus Defunctorum* = a halottak névsora; *Ao xsti/anno xsti* = *anno christi* = Krisztus születése után ... évben; *Mensis Januarius* = január hónap; *atat (aetas)* = életkor; *papista* = a katolikusok korabeli elnevezése a protestáns hívek körében; *dic eod* = ugyanott, ugyanaz; *dies* = napos.

I.N.I Catalogus Defunctorum Ao xsti 1771

Mensis Januarius

1. Jan. Bolla Mihál leánk. atat 2.
2.
d. 4. Varga András leánk.
3.
d. 12. jan. Horvát István leánk.
atat 10 hete, neve Julinka
4.
özv. Horvat Adáné, atat 62. 12 Jan. pred.
5.
Kis Mihály özv. atat 76. 13 Jan. pred.
6.
Bogdán Örmény, Földvári László István
Gondviselője 25. Jan.
7.
Kasziba András feles. Riv Örse atat 27.
dic K. Jan. predikatioval
8.
Tót Péter fiats. Pál atat 10 napi 16. Jan.
9.
Pap Mihály leánk. Jutka
atat 4 és fél fertál eszt. 16 Jan.
10.
Horvát András leánk. Eva anos 3.
predik. 23. Jan.

11.
Csurgai Mihály fia
atat 1 eszt. d. 24 Jan.

12.
Szalai István Ilonája
atat 6. d. 25. Jan. pred.

13.
Kováts Ferentz leánk d. eod.

14.
Dimák István leánk. atat 2 ½

Februárius

Szalai István fiats. János
atat 28. heti d. 3. Febr. predik.

Kéri István kováts leánk.
atat 29. napi d. 4. Febr.

Ravasz Mihály leánk.
at. 3. hete d. 5. Febr. Kettős gyermek

Szöke Gergely feles. Takáts Örse
atat d. 5. febr.

Sitkei György pitzin fiats.
atat 5 dies d. 16. Febr.

Orbán István leankája
atat 1 ½ d. 17. Febr.

Német András
atatis 63. d. 17. Febr. predik.

Kis János fiatskaja János 3 hét múlva
2 eszt. lett volna d. eod. pred.

Szarka Adan leánk.
atat 2. eszt. 6. heti d. 18. Febr.

Dér Jánosné Mészáros Kató Aszsz,
atat 52. d. 19. Febr. pred.

Deák András leánk. Örse
atat 2 ½ d. 20. Febr. pred.

Szabó András öreg koldus
atat 102. d. 22. Febr.

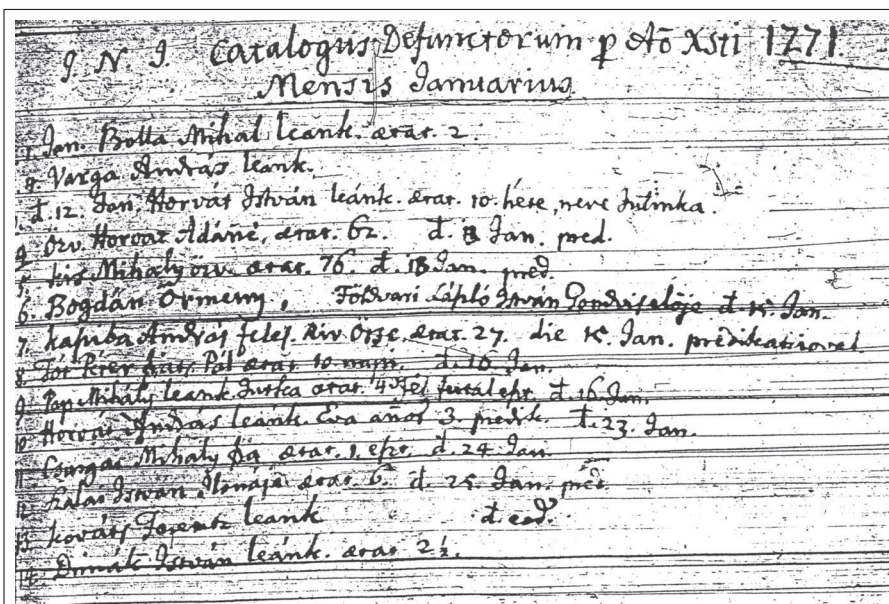
Lódi István leánk.
atat 1 eszt. Kata neve d. 23. Febr.

Nagy Ferentz fiats. Ferentz
atat 5. napi d. 24. Febr.

Ravasz György felesége, Tobak Örse
atat 40. d. 26. Febr. pred.

Orbán István fiats.
atat 5. napi d. 26. Febr.

Szűts Márton leánk.
atat 6. hete d. 27. Febr.

Özv. Horváth Györgyné papista aszsz. atat 59. d. 27. Febr.

György Szolga legény palinka italba meg fulladott, dost... és minden Szokott ceremóniák nélkül temető kívül el temettetett d. ult. Febr.

Ma igen furcsának találjuk, hogy az elhalt gyermeknél az anya nevét nem jegezték fel, csak az apáét. Találunk egyéb hiányosságokat is. Például Varga András, Kováts Ferentz, Dimák István leánykájának a nevét nem írták be. Földvári László István gondozójának, Bogdán Örménynek és Szőke Gergely feleségének, Takáts Örsének az életkorát nem tudták. (További kutatást igényelne az, hogy ez a Bogdán Örmény nem egy Bogdán nevű örmény nemzetiségű földbérlő volt-e a földvári pusztán lakó László Istvánnál?)

Ami meglepő, hogy Szabó András öreg koldus 102 éves, özvegy Szalai Jánosné 87, Győri István 82 éves volt az anyakönyv tanúsága szerint. Utóbbi valószínűleg az egyik városlapító.

Lakcímet egyáltalán nem, foglalkozásokat alig találunk. Kéri István kovács leánya halt meg, Sós János szűcs mesterlegény 25 esztendő, Barna András szolgáló legény mindössze 15, Kováts János kánász halálakor 50 éves volt.

Legtöbb helyen a halál oka sem szerepel. Olvashatunk tragédiákról is. Egy asszonyt a férje „gyilkosul megölt”, feltehetően erős felindulásban, mert ugyanott szerepel, hogy gyermekük „böltső kötél által meg folytódott”. Bizonyára megrázta a falu népét az, mikor elterjedt a hír, hogy Szalai József 1 és fél esztendő gyerek „véletlenül tüzes verembe esett és megholt”. Igen sok volt a gyermekbaleset. Némedi Ist-

ván fiacskája, az 5 éves Sándor halálának oka, „megégetődvén tűz által”. 1771. novemberi feljegyzés: „Kis Jánosnak egy has-sal lett két leánykája”, akik egyszerre halhattak meg.

Érdekes összevetni a statisztikai adatokat. 1771-ben – az akkor még tiszta evangélikus Orosházán – meghalt 120 fő, kereszteltek 243 gyermeket, eskettek 42 párt. Orosháza lakossága ekkor már 3000–3200 lélek lehetett.

Végezetül: az mindenképpen hatalmas szenzáció lenne, ha valahonnan előkerülne egyházközségünk 1744-től 1770-ig mégis vezetett halotti anyakönyve. Legalább akkora, mintha végre megtudnánk azt, hogy 1785–1786-ban ki tervezte és építette fel evangélikus templomunkat.

KOSZORÚS OSZKÁR

Várjuk a tavaszt az egyházon belül is

„A kegyelem legyen mindazokkal, akik el nem múltó szeretettel szeretik a mi Urunkat, Jézus Krisztust. Ámen.” [Ef 6,24]

Ez évben megismerhettük a 2011-es népszámlálás adatait, de részletekbe nem kívánok belemenni, mert az egy külön tanulmány lenne. A Nyugat-Békési Evangélikus Egyházmegye egyházközségeinek lakossága 7%-kal csökkent 10 év alatt (az ország népessége 2,5%-kal). Egyházmegyéinkben 35,28%-kal kevesebben vállalták evangélikus hitüket, míg az országos csökkenés 29,45%. Sajnos a mi egyházmegyéinkben az országos átlagnál is nagyobb a visszaesés, ezen feltétlenül el kell gondolkodnunk. Tudom, hogy a statisztika sohasem a valóságot adja vissza, de mégsem mehetünk el mellette becsukott szemmel. Ha templomaink tele lennének, akkor nyugodtan hátradőlhetnénk. Viszont aki rendszeresen jár templomba, az saját szemével is láthatja, hogy baj van, és a statisztika nem hazudik. Gyülekezeteink kivétel nélkül öregednek és zsugorodnak. Lehet, hogy az egyház életében most köszönt be az ős? Abban bízom, hogy ez az időszak nem tart sokáig, s itt is újra eljön a tavasz, és virágzásnak indulnak gyülekezeteink. Addig is ápolnunk kell a még megmaradtakat.

Beiktatási székfoglalóban elmondtam, hogy van egy álmom: a templomaink teljenek meg újra. Ezt nem csak hangzatos szlogennek szántam. Mi mindannyian felelősek vagyunk azért, hogy a templomok ne ürüljenek ki, hanem meg-

teljenek. Mi az, amit egyházmegyei felügyelőként fontosnak tartok, s szerintem előre viheti a gyülekezet-építő munkát? A következők:

- **Lelkészi látogatások:** Nagyon nagy jelentősége van a látogatásoknak. Fontos, hogy ne csak a templomban találkozzanak a hívek és a lelkészek. Szükség van a személyes beszélgetésre. A gyülekezet-látogatások során a gyülekezeti tagok jelezték ennek hiányát. Javasolom, hogy a presbiterek közül látogassanak meg mindenkit, ha még nem történt meg! A lel-

kész ismeri a presbitereket és tisztségviselőket, s így láthatja, hogy milyen gyakran járnak istentiszteletre. A családtagokkal együtt mennek (ha mennek), vagy csak egyedül? Nemcsak azok után kell mennie a pásztorznak, akik eltévelyegtek, hanem a megmaradtakkal is szorosabbra kell fűzni a viszonyt, amíg lehet.

- **Példamutatás:** A lelkészeken kívül felelőssége van a nem lelkészi tisztségviselőknek is. Úgy gondolom, hogy elvárható mindenkitől, aki az egyházi életben szerepet vállal, hogy az istentiszteleti alkalmakat rendszeresen látogassa. Mini-

mális elvárás az ünnepnap megszentelése. Luther Márton írja a Nagykátéban: „Nekünk, keresztyéneknek bizony mindig ilyen ünnepnapot kellene tartanunk, csupa szent dologgal foglalkoznunk, vagyis mindennap kellene Isten igéjét tanulnunk, szívünkben, s ajkunkon hordoznunk.”

Családi élete rendezett legyen, ahogy Pál apostol írja az 1Tim 3,5-ben: „Mert ha valaki a maga háza népét nem tudja vezetni, hogyan fog gondot viselni az Isten egyházára?”

- **Az ifjúság nevelése:** Az istentiszteleteket jórészt csak idősek látogatják, annak ellenére, hogy evangélikus óvodák és iskolák vannak egyházmegyéinkben. Valóban egyházi óvodák, iskolák, vagy csak névlegesen azok? Szülőként, nagyszülőként élen kell járnunk az egyházi nevelésben.

- **Vissza az alapokhoz:** Megítélésem szerint vissza kell térnünk Luther Márton teológiai tanításához, a lutheri alapokhoz annak érdekében, hogy sikeres építkezést hajtsunk végre. Akinek még nincs meg, javasolom beszerezni a *Luther Márton négy hitvallása* című könyvet D. Dr. Pröhle Károly fordításában. Az előrelépésünkhöz nagyon fontos útmutatást kaphatunk belőle.

- **Élő egyház:** A pietista Philip Jakob Spener kérdése volt a 17. század végén, hogy „hogyan lehetne vonzereje a passzív és tradicionális gyülekezeteknek?” Ugyanezt a kérdést ma is feltehetjük. Természetesen nem elsődlegesen a tradícióval van gond, hanem a passzivitással, amely unalmassá teheti a tradíciót. Csakis az élő, lélegző,

Testvérgyülekezeti kapcsolataink

Gyülekezetünk küldöttségének finnországi útja óta meglevenedtek más irányokban meglévő kapcsolataink. Ugyan már a 2011-es lelkésziktatáson jelen volt Székely Levente, a tatrangi gyülekezet lelkésze (Koszorús Oszkárrel és feleségével reformáció ünnepén már viszoztunk is látogatását), de az erdélyi testvérekkel a közelmúltban született közös elhatározás a kapcsolat aktívabbá és hivatalosabbá tételéről. Gyülekezetünk lelkészei április elején találkoztak a tatrangiakkal, ahol megszületett annak gondolata, hogy a május 18-ai lelkésziktatási közgyűlésen ünnepélyes formában aláírjuk a két egyházközség testvérgyülekezeti megállapodását. Ennek végleges szövege írással egyidejűleg készül el, és reméljük, hogy az aláírás eseménye nem-

csak egy ünnepélyes pillanat, hanem egy tartós és tartalmas kapcsolat kezdete lesz.

Ugyanakkor a németországi Ortenburg gyülekezetének vezetőségében is megfogalmazódott az igény, hogy az óvodánkkal immár tíz éve meglévő kapcsolatot terjesszék ki az egyházközségre is. Szívvelyes meghívásuknak eleget téve az idén kiutazott óvodai delegáció mellett április 28–29-én Bánki-Horváth György presbiterrel részt vettünk Ortenburgban a reformáció 450. évfordulója alkalmából megrendezett ünnepségsorozat egyik jeles alkalmán. Az óvoda megtekintése és a gyülekezet életébe való bepillantás után hosszú tárgyalást folytattunk a gyülekezet lelkészeivel, és kölcsönösen kifejeztük elkötelezettségünket a kapcsolatok építése terén, aminek különös területe le-

het a zenei és az ifjúsági munkaág. Első lépésként egy később egyeztetendő időben, de még idén várjuk Orosházára az ortenburgi gyülekezet vezetőit. Terveink és reményeink szerint 2014-től pedig elindulhat egy rendszeres, gyülekezeteink szélesebb rétegét érintő együttműködés. A németországi kapcsolatépítéssel összefüggő minden segítségért, s támogatásért külön köszönet illeti Révész Ritát.

Isten áldja meg testvérgyülekezeti kapcsolatainkat, s adja annak megtapasztalását, hogy különbözőségek és azonoságok, távolság és közelség mind feloldhatnak az egy Krisztusba vetett hitünkben, s új élményeket, tapasztalatokat, indíttatásokat ajándékozhatnak egymásnak.

ÖRDÖG ENDRE

Fénysugár-híradó

„Amit pedig szóltok vagy cselekesztek, mind az Úr Jézus nevében tegyétek, hálát adva az Atya Istennek általa.” [Kol 3,17]

Váloban, mindig hálát adunk Istennek, hogy hétről hétre összegyülekezhetünk a Fénysugár Nyugdíjas Egyesületben. Folyamatosan tapasztaljuk,

hogy az idős emberek igénylik az érzelmi támogatást, a szeretetet, a gondoskodást, a közös élményeket. Most a húsvét és a pünkösd előtti lapzártá között eltelt időszakról számolunk be.

Nemzeti ünnepünkre, március 15-ére készültünk. Szép időre és tavaszra. Hosszú életünkben most történt meg először, hogy ezen a napon a hó fogságába került az egész ország. A katasztrófális időjárásra tekintettel központilag leállítottak minden ünnepséget. Orosházán mégis megtartották a megemlékezést a művelődési ház színháztermében, ahova Pleskó Józsefné tagunk elvitte előre beszerzett koszorúkat, majd elhelyezte a Kossuthszobor talapzatánál.

Mindnyájunknak kedves alkalom volt, amikor a Liszt Ferenc Alapfokú Művészeti Intézmény növendékei hangversenyt adtak egyesületünk nyugdíjasai számára.

A teljes április hónap a városalapítás jegyében telt el. A hó elején jeles alkalmon vehettünk részt a Művészetek Házában. Három helyi lelkész (Hajdú Andrea református, Ördög Endre evangélikus és dr. Laurinyecz Mihály római katolikus) osztotta meg velünk gondolatait hitről, művészetéről, az egyházi oktatásról és nevelésről. A beszélgetést Kőszegi-Németh József, a művészeti iskola igazgatója vezette, közben a felekezeti iskolák tanulói hangszeres zenével színesítették az estet. Szépszámú gyülekezet előtt avattuk

fel egyháztörténeti emlékparkunkban id. Koszorús Oszkár esperes-lelkész és Tóth László rubindiplomás kántortanító emlékkövét. (Az ott elhangzott beszédet újságunk 5–7. oldalán közöljük. – Szerk.)

A városalapítási ünnep előestéjén, az Orosházi Fúvózenekar adott hangversenyt templomunkban. Klubfoglalkozásra összegyűlt tagjaink teljes létszámban vettek részt ezen a hagyományos és felémelő alkalmon. Ugyanúgy, mint április 24-én, a város születésének 269. évfordulóján, a helyi kitüntetések ünnepélyes átadásán.

Néhányan jelen voltunk az orosházi gimnáziumi oktatás indulásának 80 éves évfordulóján, ahol a gimnáziumi tanfolyam és a Táncsics gimnázium mellett szó esett az 1937-től 1948-ig működött, majd államosított Orosházi Evangélikus Gimnáziumról is.

Legutóbb egyesületünk harminc tagja részt vett a szintén templomunkban, anyák napja tiszteletére tartott koncerten, ahol Balázs Fecó énekes adta elő közismert dalait.

Lapzártánk után került sor egyesületünk anyák napi ünnepségére, ahol az evangélikus óvoda apróságai köszöntötték a nagymamákat és dédnagymamákat.

Az Orosházi Harangszó minden kedves olvasójának áldott pünkösdüi ünnepet kívánunk!

KOSZORÚS OSZKÁRNÉ

mozgásban lévő gyülekezeteknek van vonzereje. A mi feladatunk, hogy a gyülekezeti életet megmozgassuk, az evangélikus tradíciókat megőrizve a gyülekezeti életét aktívva tegyük. A mai fiataloké a jövő. Bennük élhet tovább az egyház. A fiatalok aktív bevonásával érhetjük el, hogy megfiatalodva éljen tovább minden gyülekezet.

• **Jubileumra készülünk:** Gyülekezeteinkben használjuk ki a közelgő 500 éves évfordulót! Készítsük fel a településeket, a települések evangélikusait az ünneplésre! Óriási lehetőség ez a misszióhoz.

• **Közös gondolkodás:** Bárkinek javító ötlete, javaslata van, nagyon szívesen várjuk Lázár Zsolt esperes úrral, és igyekszünk azt megvalósítani. Az egyházat csakis közösen, együttgondolkodással építhetjük. Ehhez az építkezéshez kívánom mindenkire, minden gyülekezetre Isten áldását.

MADARÁSZ GÉZA
egyházmezei felügyelő

„Szüntelenül imádkozzatok!”

Pál apostolnak a thesszalonikaiakhoz írott első levelében (5,17) olvasható ígét választottam gyülekezetünk új alkalmára való hívogató írásom címéül.

A gyülekezet istentiszteleti életének annyira természetes velejárója az imádság, hogy aktivitásának, elevevényének könnyen ellenségévé válhat a megszakítás. Liturgikus imádságok istentiszteleteinken, lelkész és gyülekezet közös imádsága, kezdő és befejező fohász egyéb alkalmainkon, bibliaórán vagy éppen presbiteri ülésen: mind-mind helyénvaló alkalmak, de nem helyettesíthetik az elmélyült személyes vagy közösségi imádkozást. Sok-sok feladat, ügy, történet, legyen az magánéleti vagy gyülekezeti, saját vagy segítőtársaink erején, anyagi hozzáállásán is múlik, de minden dolgunkban tudnunk kell, hogy van, ami nem rajtunk múlik. Van, amit nem lehet kétkezi munkával, gondos tervezéssel vagy anyagi áldozattal elérni. Vannak dolgok, amelyekhez több, még hozzá felülről való segítség szükséges. Márpedig ha Jézus biztató szavai szerint a zörgetőnek ajtó nyitattik és a kérőnek adatik, nem szabad elhanyagolnunk a zörgetés, a kérés alkalmait sem.

Sajátos alkalom az imaóra: hangzik Isten igéje, szól az ének, és személyes beszélgetés is helyet kap, de a döntő, az időt és a lelki rákészülést leginkább igénybe

vevő rész az imaközösség. Olyan perceket él át az ember, amikor megtapasztalja, hogy még az imaóra hosszú, imádkozásban töltött percei is milyen kevesek ahhoz a sok kéréshez, bűnbánathoz, hálaadás-hoz és dicsérethez, ami a szívben van, és Isten elé kívánczik kimondott szavainkban. Szükséges hát, hogy Istennel való rendszeres kapcsolatunk elevevényét és a gyülekezet egymás terhére hordozó közösségének valóságát így is átélhessük.

Új tárgy is megjelent ezzel kapcsolatosan a templomban, illetve a gyülekezeti házban: egy sajátos funkciójú persely.

Mellette kis cédulák és toll van elhelyezve. Imakéréseket gyűjtünk. Bárki bármikor felírhatja kérését, örömét, háláját, és bedobhatja ebbe a gyűjtőbe, ha szeretné, hogy mások is vigyék azt Isten színe elé. Sokszor nehezen állunk a másik ember, a közösség elé problémánkkal, bajunkkal. Lehet, hogy nem is tartozik másra, de jó tudni, hogy van segítő együttérzés irányunkban. Ezért született meg ez a lehetőség: a bekerülő imatémák mindig megjelennek a közösség imádságában.

Természetesen az imaórán nem csak ezek a kérések kerülnek elő. Személyes, bennünket érintő vagy foglalkoztató témák is megfogalmazódnak az imaközösségben, így is erősítve a gyülekezeti közösséget. Az alkalom végén pedig az éppen jelenlévők megfogalmaznak négy-öt témát, amire mindig gondolnak hét közben, a következő imaórán külön imádkoznak érte, s a vasárnapi istentisztelet imádságai közé is bekerül, sőt még gyülekezetünk honlapján is olvasható.

Külön öröm számomra, hogy gyülekezetünk tagságától eredő kezdeményezésként indíthattuk útjára az imaórát. Buzdítok és bátorítok mindenkit, hogy éljen ezzel a nagyszerű lehetőséggel.

Alkalmaink minden kedden 17 órakor kezdődnek, a gyülekezeti házban.

ÖRDÖG ENDRE

Miben segítenek a „Segítő Kezek”?

Összefoglaló a Gyülekezeti Nővéri Szolgálat elmúlt hónapjáról

Először is örömmel jelentjük, hogy már van nevünk! Meghívón, beszámolón, hivatalos helyeken mostantól ez a megszólításunk: „Segítő Kezek” Gyülekezeti Nővéri Szolgálat. Mivel indulásunk óta havi rendszerességgel készül jelentés és statisztika ügyünk állásáról, élünk a lehetőséggel, hogy ezt most a gyülekezeti újságban tehesük meg. Nehéz osztályozni a feladatokat, körülírni a teendőket, de munkánk többnyire az alábbi szerint oszlik meg, pl. áprilisban:

- otthoni ellátás: 89
 - orvos, kórház: 8
 - segítő beszélgetés: 90
 - sürgősségi ellátás: 15
 - betegegyüdokáció, prevenció: 16
 - adminisztráció, ügyintézés: 12.
- Az otthoni ellátásba a teljes körű be-

teggondozásban, sebkötözésben, helyhez kötött ápolásban részesülők értendők. Minden beletartozik: gyógyszerbeadás, tornáztatás-mobilizálás, masszírozás, fürdetés, edukáció, étkezés biztosítása, sebkötözés, segítő-lelki-spirituális beszélgetés, személy körüli higiéné. Ez időigényes, nagy empátiát, erőt és figyelmet igénylő feladat. Ebből komplikált, súlyos eset 4, sebkötözés, paraméterek ellenőrzése 39 testvérnél volt. Sokszor ez a beteg egyetlen kapcsolata az élet és a külvilág felé.

Továbbra is fontos nővéri feladat a betegkísérés orvoshoz, illetve az orvossal, orvosi dolgokkal összefüggő ügyintézés. Van, akinek csak a havi gyógyszereit kell felírni, kinek beutalót, időpontot kérni szakvizsgálatra. Ekkor nyílik alkalom a

vizsgálattal kapcsolatos kérdések megválaszolására, a szorongás kezelésére. Másvalakinek gyógyászati segédeszköz kellene, de még nem járt le a kihordási idő... Hogy is legyen hát, hogy sikerüljön? Vagy megfelelő áru – lehetőleg ingyenes – inkontinencia elleni „védőeszközt” kell beszerezni. Hála a nagyon elfogadó és segítő szándékú gyülekezeti és háziiorvosi kapcsolatnak, eddig még meg sikerült oldani. Csak azt az esetet emlitem, amikor reggel 8-kor derült ki, hogy a felülvizsgálatra mégis kell beutaló, indulás 9-kor egy másik városba, de a háziiorvos szabadságon van... Köszönettel tartozom mind a magam, mind a beteg nevében a gyors, megértő, emberséges hozzáállásért!

Segítő, lelki beszélgetés mintegy 90

történt. Számukat igazából csak megsaccolni lehet. Az ágyhoz kötött beteg esetében magától értetendő, és minden alkalommal szükség is van rá. Elmondható mindemellett, hogy majd az összes nővér-beteg találkozás természetesen ide „torkollik”. Ehhez jön még a konkrét krízissel, pl. gyássszal küszködők gondozása. Külön figyelmet kap, és személyesen ápolom azt az édesanyát, aki a télen veszítette el egyetlen fiát. Bátorítom, hogy amikor csak tud, jöjjön az istentiszteletre. Ilyenkor, az alkalom előtt mód van egy kis beszélgetésre. Elmondta, hogy milyen sokat jelent neki egy pár jó szó és kézszerítés. Ez ad neki erőt újra és újra eljönni és kimondani: „Az Úr adta, az Úr elvette...” Ilyen beszélgetések alkalmával nyílik lehetőség lelkészi, lelki gondozói találkozás megszervezésére, házi úrvacsora vételére.

Aztán vannak, akik telefonon „beszélgetnek”. Semmitmondó kezdés, néhány átlagos mondat után érkezik a lényeg: „Te, én olyan gondban vagyok! Elmondhatom?” Fontos pillanatok!

Feltűnően emelkedett az ún. sürgősségi ellátások száma. Áprilisban 15 ilyen esetben kellett elővenni az esettáskát, és gyógyszert adni. Ez nemcsak a nővéri jelenlét ismertségének köszönhető, hanem annak a tél végi, tavasz eleji vírusadnak is, ami közösségünket bombázta. Nem tudok ellenállni, hogy ne vegyem egy kicsit humorosra a dolgot. Jól állunk, mert van már gyülekezeti vírusunk is! És a gyülekezeti vírus okozta bajokat a gyüle-

kezeti nővér a gyülekezeti gyógyszeres készletből próbálta a gyülekezet tagjai közt csillapítani... Jó lenne már kikergetni falaink közül! Láz- és fájdalomcsillapításra 12, emésztőszervi problémákra 2 esetben, egyszer pedig mozgásszervi bajra kellett „rásegítőt” adni.

Tanácsadásra is bőven van mód, mindenhol és mindenkor. Külön jó lehetőség volt a szolgálatunk által szervezett egészségnap is, ahol közös gondolkodásra is hívtuk a testvéreket. Vendégünk volt Ryll Cecília, a gyülekezeti nővéri szolgálat magyarországi adoptálója, aki mesélt a hazai és az amerikai nővéri tevékenység kompetenciabeli különbségeiről, a munkaág honosításának nehézségeiről. Beszélte néhány olyan szívszorító ápolói feladatról, mint amikor azt kellett tehetetlenül végignézni, hogy hitbéli okok miatt utasítottak vissza betegek életmentő kezeléseket. Lélegzetvisszafojtva hallgattuk, és kérdeztük: „Mit lehet ilyenkor tenni?” Semmit. Láthatatlan kezek fogtak le minket. Csak imádkozhattunk.”

Ezen a délutánon született meg a diakóniai csoporttal közös, „Én is eljuthatok a templomba!” program ötlete is. Lényege, hogy azok az idősek vagy betegek, akik elvágynak az istentiszteletre, de mozgásukban már erősen korlátozottak, legalább nagyobb egyházi ünnepek alkalmával és a betegmozgató csoport, valamint az egyházközi járművek segítségével eljuthassanak az Úr házába. Figyelembe véve a betegséget, a fájdalmakat és a lehetőségeket. Kérjük, fogadják

bizalommal ezt az újszerű kezdeményezést, és éljenek vele! Hogy mindenki ott lehessen az istentiszteleten.

Örömmel adunk hírt az imakör beindulásáról, ami szintén szolgálati águnkból nőtt ki. Keddenként délután 5 órakor ül össze a kis csoport, mely egyéni kérésekért és az egy hétre meghatározott, nagyobb, közösséget érintő ügyekért imádkozik. Ekkor áll össze a következő hétre való 4-5 pontos imalista is. Ez hallható a vasárnapi hirdetésekben, és a záró oltári szolgálatban. Hívunk mindenkit, kapcsolódjanak be!

A kérések gyűjtésére az urna rendelkezésre áll, hétköznap a gyülekezeti házban, vasárnap a templomban.

Továbbra is gyűjtünk mindent, ami hasznos lehet: járókeretet, decubitus matracot, szemüveget, sőt! Itt fordulunk kedves mindnyájukhoz új kéréssel: gyűjtünk fel nem használt, de még lejáratási időn belüli gyógyszereket is, szűkösen élő társaink számára. Kezelésüknek természetesen különleges garanciái vannak, amit gyülekezeti orvosunk, dr. Rusznák Jolán szívesen vállal és felelősséggel végez.

Kérjük, segítsenek! Akik jártasak az elektronikus világban, vagy már egyenesen „netfüggők”, azok bizonyára tudják, hogy webnővérünk jelen van a világhálón. Ismét leírom e-mail címünket, ahol kérdésekkel és kérésekkel lehet hozzá fordulni: evnover@gmail.com.

Szeretettel várunk minden segítségre és segíteni vágyót!

SZÖLLŐSINÉ KASSAI JUDIT

Karnagyként a lelkészek között

Tavaly érkezünk a gyülekezetbe. Számomra magával ragadó, hogy közelről szemlélhetem azt a folyamatot, ahogy az orosházi evangélikus közösség a mindennapok munkája mellett a jövőjéért is tevékenykedik. Megnyugtató azt tapasztalni, hogy a jövőkép kialakításánál elsődleges a múlt értékeinek megőrzése, melyekért sokat tettek a korábbi vezetők és önkéntesek. Ám ha itt megállna a csapat, félúton tenné azt, a ma kihívásaira nem keresné a jelenleg kínálózó válaszokat.

Megtisztelő és izgalmas számomra abban a lelkes munkában részt venni, amit a lehetőségek feltérképezése jelent. Mert az igények és a távlatok közé kíván hidat emelni Ördög Endre igazgatólelkész munkatársaival. A fejlődőképes közösség számot vet saját értékeivel, felismeri tennivalóit a fejlesztésre alkalmas területeken. Tesz mindennap azért, hogy megfelelő tapasztalatokra tegyen szert

munkája elvégzéséhez. Pontosan ez az a terület, amiben nagy lehetőségeket látunk. A korábban kiépült partnerkapcsolatok megerősítést kapnak határokon innen és túl egyaránt. Sőt, az eddig már megvalósult együttműködések kiszélesedni látszanak, példának okáért az óvodák között meglévő németországi szakmai szálát gyülekezeti kapcsolattá igyekszik nemesíteni a jelenlegi vezetés.

Ihász Beatrix lelkész férjeként „hivatból” és a gyülekezeti kórus vezetőjeként alkalmam volt egy lelkészi találkozón is részt venni, Mezőberényben. Az erdélyi evangélikus egyház küldöttségének tagjaként jelen levő Székely Leventével, Tatrang evangélikus lelkészével tervezhettük közösen 2013 adventjét. Hamarosan már arra terelődött a szó, hogy az orosházi evangélikus Vivit kórus vendégzerepelhetne Erdélyben... Igen, merész lépésnek tűnhet, hogy egy évvel a megalakulása után a „dalos torkú kis csa-

pat” már külföldi turnéban gondolkodjon, ám aki ismeri a hetente próbára öszszegyűlő csupa szív embereket, az nem lepődik meg ezen. Szakmai szempontokat mérlegelve is indokolt, hogy előremutató célokat tűzzünk ki magunk elé. Ha kicsit visszatekintünk, az első CD felvétele után a passió megvalósításán keresztül így folytatódhatna ennek a sokra hivatott amatőr együttesnek a jövője. Persze addig még sok apró lépést kell egymásután megtennünk, hogy igazi, nemes értelemben vett *énekkarrá* váljunk. Vár minket sok-sok próba, hétvégi kórusösszeállítás, fellépés a gyülekezet jeles eseményein és önbizalom-erősítő koncertek teljesítése a környékbeli gyülekezetekben. Ám pontosan ezáltal bízhatunk majd abban, hogy az orosházi evangélikus gyülekezetet továbbra is méltóképpen képviselhetjük itthon, vagy akár külföldön is. Mi a dalokkal szeretnénk szolgálni!

KŐSZEGI-NÉMETH JÓZSEF

Kvartett protestáns háttérrel

Az Alföld Vonósnégyes Dél-Magyarország különböző városaiban élő, elkötelezett protestáns fiatal zeneművészekből alakult 2012 októberében. Tagjai az ezt megelőző időszakban az ország különböző szimfonikus zenekaraiban játszottak, de közös munkáik és a kamarazene iránti elkötelezettségük szinte azonnal magával hozta azt a gondolatot, hogy a továbbiakban vonósnégyesként folytassák a közös muzsikálást. Hoffmann Ágnes Orosházára költözése előtt a Budafoki Dohnányi Zenekar szólamvezetője volt, Benedekfi Zoltán a világhírű Szecsődi Ferenc növendékeként végzett a Szegedi Egyetem Zeneművészeti Karán, Szomor István és felesége, Szomorné Budai Mariann a Békés Megyei Szimfonikus Zenekar szólamvezetői voltak, előtte több évig svájci ösztöndíjasként vettek részt barokk zenei mesterkurzusokon.

Az együttes – apparátusából kifolyó-

lag – alapvetően a négy vonósra íródott repertoárt szólaltatja meg a barokktól a későromantikáig. A kvartett templomi koncerthelyszíneken egyházi témájú, bibliai ihletésű zenedarabokat ad elő – ahogyan tette ezt virágvasárnap az orosházi evangélikus templomban Haydn *A Megváltó hét szava a kereszten* című művének előadásával –, de nem zárkozik el a könnyedebb hangvételű zeneművek (operettátiratok, népszerű musical dallamok) bálokon, gálaesteken történő előadásától sem. Az Alföld Vonósnégyes sikeres hangversenyeket tudhat maga mögött. Ezek közül kiemelkedő a Csabagyöngye Kulturális Központ megnyitóján történt fellépésük, ahol klasszikus zenével fogadták az érkező közönséget, és részt vettek a külön a megnyitóra komponált mű előadásában. Több ízben adtak templomi hangversenyeket az orosházi, illetve a kondorosi evangélikus és a bé-

kécsabai református templomban. Jövőbeli terveik, felkéréseik között szerepel – többek között – több orosházi kulturális eseményen való közreműködés (pl. kiállítás-megnyitó, a főtér ünnepélyes átadása), pusztaföldvári, nagybánhegyesi templomi koncertek, a Csabagyöngye Kulturális Központ által szervezett szabadtéri koncert, és ősszel a zene világnapja és a reformáció hónapja köré szerveződő zenei eseményeken való részvétel.

Az együttes azzal a céllal alakult, hogy az együttműködés öröme mellett a zeneirodalom rendkívül gazdag vonós kamarazenei anyaga ne csak az ismert helyszíneken, hanem régióink minél több templomában, kultúrközpontjában és hangversenytermében értékmegőrző, értékkeremtő módon, professzionális szinten szólalhasson meg.

HOFFMANN ÁGNES

Újra szól a gospel

A május, akkor Árpád-kert és keresztény könnyűzene. 2011-ben Pintér Béla varázsolta tavaszi ünneppé a város központját egy napfényes szombat délutánon, 2012-ben Csiszér László és barátai szólaltattak meg komoly és elgondolkodtató hangokat egy borongósabb pénteken. Ez évben egy vadonatúj fiatal csapatot köszönhetünk itt Orosházán, május utolsó szombatján: a HELYES_BEAT zenekart.

és szervezői háttérfeladatokat is ellátja. A keresztény könnyűzenei együtteseknél megszokott felállásban itt is billentyűs hangszerek, gitár, dob és vokál alkotják a dicsőítő dalok magját. Ezek mellett egyes dalokban meglepetésszerűen klasszikus hangszerek is megszólalnak, amelyek egyedülálló varázst kölcsönöznek a megszokott harmóniáknak.

A zenekar kreatív fantáziájáról tanúskodik a névválasztás is: HELYES_BEAT,

csupán a zenei élmény az, amivel Orosházát meg szeretnénk ajándékozni ezen a szombaton. A dalok között a fiatalok mesélnek eddigi életükről, útkeresésükről és arról, hogyan találták meg azt a bizonyos felfelé mutató dimenziót Jézus Krisztusban. Megtudhatjuk, hogyan élheti át naponként Isten szeretetét egy huszonéves fiatal a mai Magyarországon. Mi az az erő, amely ezeket az életerős, vidám fiatalokat Isten felé hajtja ahelyett, hogy kortársaikhoz hasonlóan elmerülnének a világ vonzásában, saját céljaikat és vágyaikat hajszolva? Hogyan lehet valaki boldog és reménnyel teljes ebben a bizonytalanságtól és teljesítménykényszertől hajsolt világban ahelyett, hogy szüntelen a gazdasági válságra és a kilátástalanságra panaszkodik?

Elmondják nekünk dalban és szóban. Mosolyogva, egyszerűen, hitelesen. Mert Isten országa nem itt van vagy ott van, hanem Isten országa közöttetek és közöttünk van! Éljük át együtt Isten szeretetét a HELYES_BEAT zenekarral 2013. május 25-én, 17.00 órakor, Orosházán az Árpád-kertben. Szeretettel várunk!

További információ a zenekarról:
www.helyesbeat.hu

BÁNKI-HORVÁTH GYÖRGY

Az élő hitű fiatalokból álló csapat 2013 januárjában tűnt fel a hazai keresztény zene porondján friss, új színt keverve a dicsőítő dalok világába. Első lemezük márciusban jelent meg *Nincs más Isten* címmel, amelyen magyar és külföldi feldolgozások hallhatóak. A héttagú zenekar frontembere Ferencz Péter (Peet), aki a hegedű és szólóénekes mellett a produceri

ami annyit tesz, könnyűzene, kicsit másképpen. BEAT-zene, egy picit HELYES-ebben. Mert hiszem, hogy a mai fiatalok zenéje sem rossz önmagában, csak egy kis „helyesbítésre” szorul. Hogy hogyan, és mit is jelent mindez, megtudhatjuk vendégeinktől egy hét múlva.

A profi hangzás és a lenyűgöző virtuóz egyéni teljesítmények mellett mégsem

CSIT, játszóház, közös keresztelő

Atvaszi hónapokban, húsvét ünnepe után is folytatódtak gyülekeztünkben a gyermekek számára szervezett alkalmak. A vasárnapi Családi Istentiszteleten a feltámadás ünnepe után új témakörbe kezdtünk, mely az emberi testrészekkel foglalkozik, a bibliai igék tükrében. Érzékszervek, testrészek, melyeket ajándékba kaptunk Istentől. Mit tehetünk a kezünkkel? Mit láthatunk a szemünkkel? Hová tegyük a lábunkat? Mire füleljünk? Ezekre a kérdésekre keressük a választ vasárnapról vasárnapra a György Vilmos-teremben, reggel 9 órától. Az alkalom, ahol interaktív módon találkozhatunk Isten üzenetével, nyitott minden gyermek, szülő és nagyszülő előtt.

Hátralévő alkalmak:

- Május 19.: Váll (Gal 6,2
Egymás terhét hordozzátok)
- Május 26.: Láb (Jn 13,3-8
Lábmosás története)
- Június 2.: Szív (Zsolt 51,12-15
Teremts bennem tiszta szívet)
- Június 9.: Utolsó, záró alkalom.

A vasárnapi istentiszteletek mellett április 27-én anyák napi játszóházat is tartottunk az iskolában, ahol a gyerekek különféle ajándékokat készíthettek, és lepheték meg velük édesanyjukat.

A tavasz egyik legaldottabb alkalma volt, mikor május 5-én teljesen megtelt a György Vilmos-terem, hiszen erre a napra közös keresztelőt hirdettünk az óvodában és az iskolában. Így összesen 22 kisgyermek állt az oltár elé szüleiével és keresztszüleiével együtt, hogy a keresztség szentségében részesüljön. Isten hozta őket ebben a nagy családban, életükre, növekedésükre az Ő áldását kívánjuk!

Itt köszönjük meg hálás szívvel a Sámuel csoportnak az istentiszteleteken és a játszóházban nyújtott segítséget!

A Sámuel csoport tagjai: Tóth Linda, Héjja Réka, Kaczkó Rita, Földesiné Erős Klára, Juhászné Stréling Judit, Feketéné Varga Mónika, Jankó Mónika, Szenczi Mariann, Ravaszné Horváth Marianna.

Bemutatkozás

„Taníts akaratom teljesítésére, mert te vagy Istenem!
A te jó lelked vezéreljen az egyenes úton!” [Zsolt 142,10]

Szeretettel köszöntöm a Harangszó újság olvasóit! Óvodás korom óta gyermekekkel szerettem volna foglalkozni. Édesanyám abban az óvodában dolgozott, ahol én óvodás voltam, s ő mesélte, hogy már akkor gyermekeket rajzoltam magam köré, amikor az óvónéni azt kérte, hogy rajzoljuk le, hogy mik szeretnénk majd lenni. Ez a gyermekek iránti szeretet, s a velük való önzetlen törődés azóta is töretlen, és életem meghatározó része.

Pályámat óvónőként kezdtem, majd 1993 óta, a tanítói diploma megszerzése után a Székács József Evangélikus Óvoda Általános Iskola és Gimnázium pedagógusa vagyok. Két gyermekünk van, akik ebben az iskolában tanulnak. Jelenleg a 3. osztályfőnöke vagyok.

Az évek folyamán tovább képeztem magam. Mivel 10 évig az Alföld Néptáncgyűttes tagja voltam, úgy gondoltam, hogy szívesen elvégzem a gyermek-táncoktatói szakot. Az újabb diploma megszerzése után, 2001 óta tanítom is a néptáncot iskolánkban. Nagyon nagy örömmel és lelkesedéssel készítem fel a gyermekeket a fellépésekre. Iskolánkban már hagyomány a Márton-bál, a Székács-gála, a Pünkösdi gála, ahol néptáncal is színesítjük a műsort. Rendszeresen lépünk fel városi rendezvényeken, fesztiválokon, bálakon. Nagyon nagy megtiszteltetés volt számunkra, hogy ez év februárjában az 5. a és az 5. b osztályos gyermekekkel felléphettünk Budapesten, a Fasori Evangélikus Gimnáziumban az Evangélikus Iskola Népművészeti Találkozóján.

1992 óta rendszeresen részt veszek az evangélikus egyház istentiszteleti alkalmain. Abban az évben esketett meg férjemmel Győri Gábor lelkész,

s előtte jegyesoktatáson vettünk részt, majd konfirmáltunk.

2008 óta vagyok a Sámuel csoport tagja, ahol szívesen veszek részt a vasárnapi szolgálatokban a családi istentiszteleteken és az ünnepekhez kapcsolódó játszóházakban. Ezek az alkalmak jók arra, hogy a hétköznapi rohanás után az ember (legyen szó gyermekről vagy felnőttéről) belépve a templom falai közé (amelynek számomra külön atmoszférája van), kívül hagyva az élet zaját és baját, elcsendesedjen, átadja magát az ige és az énekek megnyugtató, magával ragadó hatásának.

Bízva az Úrban nagyon sokáig szeretnék még az iskolai, s az egyházi szolgálatban részt venni, és ezen keresztül gyermekek nevelésével, oktatásával foglalkozni.

RAVASZNÉ HORVÁTH MARIANNA
pedagógus

KONFIRMÁCIÓ

• **Május 25-én (szombat) 15 órakor**
konfirmációi vizsga templomunk
György Vilmos-teremben.

• **Május 26-án (vasárnap) 10 órakor**
konfirmációi istentisztelet
templomunkban.

Mindenkit szeretettel várunk!

Túrmezei Erzsébet: Pünkösöd után

Pünkösöd előtt – sóvárgás titkos mélye.
Pünkösöd előtt – ígérek zenéje.
Pünkösöd előtt – esedezés, esengés.
Pünkösöd előtt – halk hajnali derengés.
Pünkösöd előtt – szent vágyak mozdulása.
Pünkösöd előtt – koldusszív táruhá.
Csendesen várni – várni, hinni, kérni!
Aztán – boldog pünkösöd utánba érni!

S pünkösöd után – szent égi erőt vetten,
pünkösöd után – Lélekkel telítetten.
pünkösöd után – bátor tanúvá lenni,
pünkösöd után – régít kárnak ítélni.
Krisztusnak élni és másoknak élni,
minden mennyei kincset elfogadni,
és pünkösöd után – adni, adni, adni!

Szegedi kirándulás

2013. április 20-án a rákóczi telepi ifjúság kirándulást tett Szegedre. Megtekintettük a város néhány nevezetességét, amelyek hozzátartoznak Szeged múltjához és jelenéhez.

Kirándulásunkat a vármúzeumban kezdtük, melyről kevesen tudnak, hiszen alig valami maradt meg a vár épületéből. Az 1879-es szegedi nagy árvíz után lebontatták a várat, felhasználva tégláit a belváros felépítéséhez. Az vitathatatlan, hogy nagyon szép a szegedi belváros jelen állapotában is, mégsem volt jó ötlet a gyors eredmény érdekében lebontani a régit. Rombolni mindig nagyon könnyű, s a lassú, időálló építkezés mindig nehéz (ez lelki téren is így van). A várból a várbörtön egy része maradt meg, ahol annak idején a híres betyár, Rózsa Sándor is raboskodhatott. A börtön környezetében megmaradt egy középkori templom is, a hozzá tartozó temető maradványaival együtt. Ennek feltárása nemrég fejeződött be. A fiatalok számára az egyik legérdekesebb az ott talált emberi csontokból következtetett középkori életmód ismertetése volt. A vármúzeum ma nagy-

részt kőtár, mivel a bontás idején mégis volt olyan, aki a középkori faragványokat megőrizte, nem hagyta, hogy mindent tönkretessenek.

Ezután a dómot látogattuk meg. Mi protestánsok természetesen látjuk, hogy nem minden díszítőelem biblikus a templomban, azonban le kell szögezni, hogy a templom, méretei miatt, impozáns. A dómiban nyugszik Klebelsberg Kunó, volt vallás- és közoktatásügyi miniszter, aki sokat tett a nagyarányú analfabetizmus ellen: három év alatt ötezer tanyai tanterem épült Magyarországon. A modern épületek fala már téglából készült, hatalmas ablakaik voltak és palatetőjük. Háromszobás tanítói lakás is tartozott hozzájuk, az udvaron téglából épült WC-vel. Ezek az új tanyai iskolák lettek a tanyavilág kultúrközpontjai, ahol könyvtár is volt, valamint gramofonnal és filmvetítővel lettek felszerelve. Gazda-, iparos- és olvasóköri tarthatták itt összejeveteleiket.

A dóm mellett van a Dömötör-torony, Szeged legidősebb, 11. századi alapokon nyugvó építménye, a mai dóm helyén állt

Demeter-templom egyetlen meghagyott tornya.

A magunkkal vitt ebéd előtt egy közös belvárosi fagyizás édesítette a nap programját.

Délután az Alsóvárosban található ferences kolostor látogatóközpontját néztük meg. A kiállítóhelyeken végigkövettük a ferences rend történetét, annak szegedi jelenlétével együtt. A kolostor bemutatótermei elgondolkodtatták az embert abban a tekintetben is, hogy még jócskán fellelhetők azon kegyességi elemek, amelyeket annak idején Luther a Bibliával összhangban bíralt. Az ereklye- és képtisztelet egyértelmű jelei mindenki számára nyilvánvalóak, és a keresztyén ember számára mindmáig elfogadhatatlanok is. Az épületet pályázati forrásból újjították fel, és az előző év őszén nyitották meg a nagyközönség számára.

A mintegy húszfőnyi fiatalság jól érezte magát ezen a napon, sokat tanult a múltból, azért hogy a jövőben helyesen, Istennek tetsző módon tudjon élni.

LACZKI JÁNOS

Nyári leánygyülekezeti programjaink

TÁBOROK:

- Hittanos napközi tábor felsős tanulók számára Szentetornyan, 2013. június 24–28. Ennek keretében kirándulás Romániába, céllövészet, számháború és sok érdekes program. Mindhárom leánygyülekezetből és Orosházáról lesznek gyermekek. A tábor költségeihez szerény hozzájárulást kérünk.
- Hittanos napközis tábor alsósok számára Szentetornyan, 2013. július 1–5. A tábor ingyenes, sok játék, sport lesz a gyermekek számára.
- Országos cigánymissziós hét Telekgerendáson 2013. július 18–22. A boldogmondások témája köré épül a hét programja. Szentetornyáról és Orosházáról három autóval fogunk menni.
- EKE gyermek- és ifjúsági csendeshét Lucfalván, 2013. augusztus 4–10. Egy kisbusznyi és egy autónyi gyermeket, illetve fiatalat viszünk el Kardoskútról, Orosházáról és Rákóczi telepről.

RENDEZVÉNYEK:

- Kardoskúti hősök napja 2013. május 26-án, vasárnap. 13.30-tól ünnepség a falutáblánál, majd ünnepi istentisztelet a templomban. Az emlékműnél gyermekek műsora, utána koszorúzás, majd a kardoskúti művelődési házban I. világháborús haditudósítók grafikáiból kiállítás-megnyitással egybekötött vendégség lesz. A nap vendége Póka Angéla gospelénekes.
- Kardoskúton – július folyamán – a falunap alkalmából ökumenikus istentisztelet lesz.

HETI RENDSZERESSÉGGEL TERVEZETT ALKALMAK:

- Vasárnaponként 8.30-kor Szentetornyan, 10 órakor Rákóczi telepen és 14 órakor Kardoskúton istentisztelet.
- Péntekenként 17 órától ifi óra Rákóczi telepen, a gyülekezeti teremben.

KÉTHETI RENDSZERESSÉGGEL TERVEZETT ALKALMAK:

- Hétfőnként 17 órakor házi bibliaóra kardoskúti családoknál (Timotheushoz írt első levél).
- Keddenként 16 órakor házi bibliaóra Szentetornyan, Szabó Józsefné presbiter testvérünkénél (Jób könyve).
- Keddenként 17 órakor házi bibliaóra Gyökeresben, a Petrilla családnál (Júdás levele).

HAVI RENDSZERESSÉGGEL TERVEZETT ALKALMAK:

- Szerdánként 17 órakor szülői bibliaóra Rákóczi telepen, a gyülekezeti teremben.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Újabb Comenius iskolai együttműködés

A Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium ismét nagyszabású projektbe kezdett. Egy újabb sikeres pályázat kapcsán az intézmény 20 000 eurót nyert a Tempus Közalapítványtól, ezúttal egy angol nyelvű Comenius nemzetközi együttműködés megvalósításához.

Évről évre óvodák és iskolák ezrei foglalkoznak össze, és egyenrangú partnerként működnek együtt szerte Európában azért, hogy egy általuk közösen kidolgozott projektet minél eredményesebben valósítsanak meg. Ezekben a nemzetközi együttműködésekben a közoktatási intézmények diákjai, tanárai, nevelői, munkatársai folyamatosan tartják a kapcsolatot egymással, közösen dolgoznak a pályázatban vállalt feladatok teljesítésén. A projekt része az is, hogy a partnereknek időnként személyesen is találkozniuk kell, így lehetőségük nyílik jobban megismerni egymást.

2012 és 2014 között hét európai ország ismerkedik meg közelebbről egymással. Svéd, finn, belga, olasz, lengyel és török diákok tapasztalják meg a kultúrák és országok közötti hasonlóságokat, különbségeket.

A projekt címe: *A trip in Europe with a suitcase full of games, songs and stories*. A projekt azonosítója: 2012/CIMP-307. A megvalósítás időszaka: 2012. augusztus 1. és 2014. július 31.

A személyes utazások mellett a diákok az internet és a modern technológia nyújtotta lehetőségeket kihasználva, a távolságokat percek alatt áthidalva dolgoznak majd együtt. A projekt legkézzelfoghatóbb eleme egy bőrönd, melyet minden országnak fel kellett töltenie hazai sajátosságokkal, játékokkal, képregényekkel, valamint egy, az országra jellemző plüssállattal, ami két évig fog utazni Európá-szerte.

Az első találkozásra Svédországban, Stockholm egyik peremvároskájában került sor, ahol az iskolát Fehér Borbála igazgatónő, Schmittinger Anikó intézményi kapcsolattartó, valamint *A kockásfülű nyúl* képviselte, aki Belgium felé vette útját. Magyarországra a svéd bőrönd érkezett, benne utazott *Moses*, egy rénszarvas, aki megismerkedett a Székács Evangélikus Iskola diákjaival, Orosháza jellegzetességeivel, útinaplójában dokumentálva élményeit.

A második út Lengyelországba veze-

tett. Iskolánk 5 tanulója (Kecskeméti Krisztina, Szabó Edina, Kishonti Pál, Szász Dániel, Veres Bence) két tanárunk (Fazekasné Jankov Ildikó, Dér Tamás) kíséretében december 7-én, a hajnali órákban indultak útnak. Közel tízórányi utazás után érkeztek meg Krakóba, ahol két napot töltöttek. Különleges élményt nyújtott az adventi díszbe öltözött vásártér, az alatta elhelyezkedő földalatti múzeum, a hatalmas Mária-bazilika méretes tornyaival és a Collegium Maius (*képzünk-*

ön), ahol annak idején Kopernikusz végezte tanulmányait. A csoport lelkesedését nem csökkentette a nagy hideg sem, igyekeztek minél több nevezetességet meglátogatni, megismerni, többek között a királyi palotát is Wawelben.

Két napot a Czerwionka–Leszczyny-i iskolában töltöttek a résztvevők, a diákok tanórákat látogattak, részt vettek egy kézilabda-mérkőzésen, valamint kiselőadások alkalmával beszámoltak hazánkról, városunkról, iskolánkról.

Kölcsönös szimpátia alakult ki a két ország fiataljai között, elismerő szavakkal köszöntek el egymástól, miután az ott töltött néhány nap szinte egy pillanat alatt elillant. A diákok hálás szívvel gondolnak vissza a Lengyelországban eltöltött 6 napra, melynek során rengeteg élménnyel és tapasztalattal gazdagodtak.

A harmadik út célja Olaszország volt. A projekt keretében március utolsó hetét

két pedagógus (Feketéné Varga Mónika, Kovácsné Misurda Ilona), valamint két tanuló (Belán Rita, Kracsmeri Zsuzsanna) egy festői kisvárosban, San Marco in La misban töltötte.

A látogatás keretében szívmengető pillanatokot éltek át a kisiskolások üdvözlőműsora közepette. Bepillantást nyerhettek a városka iskoláinak életébe, s természetesen bemutatták hazánkat, városunkat a projektben résztvevő többi országnak. A bemutatkozás mellett játékokra is hívták a résztvevőket, körmönfonást tanítottak és a jellegzetes körtemuzsika is megszólalt.

A projekt részeként továbbadták a belga játékokat tartalmazó koffert a svéd kollégáknak, ők pedig hazahozták a lengyel bőröndöt, hogy a következő időszakban tanulóink ezekkel a játékokkal ismerkedhessenek.

A szakmai munka után kikapcsolódás, feltöltődés következett. Bebarangolták San Marco zezzugos kis utcáit. Kirándulást tettek a San Giovanni Rotondóba (*képzünkön*), valamint a Szent Máté-kolostorba is.

Nagyéjente este részt vettek az ún. Fracchién, ami a világon egyedülálló. Ez egy Mária-menet, ahol hatalmas fáklyákat gyűjtanak, hogy utat világítsanak a Szűzanyának. Lélegzetelállító volt a lobogó fracchiék látványa.

Ez az út is életre szóló élményt nyújtott a résztvevőknek, akik az olasz családok, kollégák vendégszeretete mellett megtapasztalhatták a kulturális hasonlóságokat és a nagyfokú különbségeket a nemzetek között.

SCHMITTINGER ANIKÓ
projektmenedzser

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Útinapló – Kahl am Main

Iskolánk 2009-ben vette fel a kapcsolatot a Paul Gerhardt Schuleval, egy evangélikus általános és középiskolával Kahl am Mainban. Először a német iskola tanári küldöttségét láttuk vendégül. A találkozás alkalmával megterveztük a közös jövőt. A következő évben magyar diákok kis csoportja utazott ki Németországba. Ezt követte a német diákok érkezése Magyarországra. Azóta évente, felváltva látogatjuk egymás iskoláját, töltve el együtt egy közös és felejthetetlen hetet. Az idén hat gimnazista két pedagógus kíséretében utazott Kahl am Mainba. A látogatásról készült útinaplójuk itt olvasható.

Április 15.

13 órás utazást követően este 7 órakor megérkeztünk Kahl am Mainba. A családok a bemutatkozás után hazavitték diákjainkat. Az első estét ismerkedéssel töltötték, melyről másnap lelkesen meséltek.

Április 16.

A nap iskolalátogatással kezdődött, tanórákra mehettünk be. Az elsők a német diákok az előző heti gyakorlaton szerzett tapasztalataikról számoltak be. Az itteni tanulók két hetet egy cégnél töltenek, ahol feladatot kapnak. A munka végeztével beszámolót írnak, majd pedig referálnak az osztály előtt tapasztalataikról.

A második óra matematika volt. A diákok kimentek az udvarra, és méréseket végeztek, majd az osztályteremben folytatták a munkát, további számításokat végezve. Az órákat követően a menzán ebédeltünk.

Ez után elindultunk, hogy feltérképezzük a várost. Rövid séta után a városházára értünk, ahol találkozhattunk a polgármesterrel, aki sok érdekeset mesélt a városról, majd megmutatta Kahl egyik

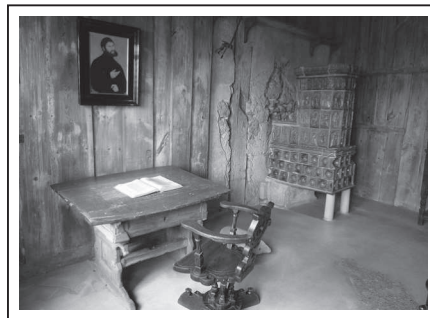
nevezetességét, a víztornyot. Ezután a Kahl mentén tettünk egy sétát Seligenstadtig. Óvárosa legalább annyira belopta magát szívünkbe, mint fagyizója. A kolostor (*képiünkön*) megtekintése után mindeki hazatért vendéglátó családjához.

Április 17.

Délelőtt ismét órákat látogattunk. Először a második osztályba kaptunk meghívást, ahol matematika- és írásórát láttunk. Azután mindenki a vendéglátó diákjával tartott. Páran egy dupla angolórát néztünk meg. Ezután természetesen jól esett a finom ebéd. Délután vonattal Frankfurtba utaztunk. Sétánkat az állatkertben kezdtük. Megnéztük a gyönyörű főteret a városháza patinás épületével, majd mindenkinek lehetősége nyílt átsétálni az Eiserne Stegen keresztül a Majna túlsó felé, s egy másik hídon vissza a számtalan felhőkarcolójáról híres banknegyedbe. Persze aki e helyett mégis az ajándékboltokat választotta, az sem járt rosszul, csak esetleg néhány élménnyel szegényebben tért haza.

Április 18.

Ezen a napon egésznapos kirándulással leptek meg minket vendéglátóink. Wartburg várába mentünk, ahol elmesélték Thüringiai (Szent) Erzsébet történetét, és beléphettünk abba a szobába (*képiünkön*), ahol Luther Márton a Bibliát görögörről németre fordította. A vár megtekintése után Eisenach városában abba a házba is ellátogattunk, ahol Luther Márton a tanulóéveit töltötte.

Április 19.

Délelőtt a szokásos óralátogatások következtek, először a kicsiknél, aztán a nagyobbaknál. Volt, aki főzésórára kukkantott be, másnak matematikaóra jutott. Meghallgattunk egy, külön a mi számunkra rögtönzött koncertet, melyet a

gyerekek műanyag csöveket ütögetve adtak elő. A délutánt Aschaffenburgban töltöttük. Vonattal érkeztünk, majd első utunk a Pompejanumba vezetett (*képiünkön*).

Ez a csodálatos római kori épület egy pompeji lakóház hű mása. Igényes, mindenre kiterjedő tárlatvezetést követően korabeli öltözékekbe bújhattunk. Következő állomásunk a főtéren megrendezett Fischmarkt, a hamburgi halkereskedők kirakodóvására volt. Itt a legkülönbébb halakat, rákokat és egyéb tengeri herkenyűket kóstolhattunk.

A hétfőjét a fogadócsaládok egyénileg szervezték. Voltak, akik kempingezést, mások strandolást vagy kalandparkot építettek a hétfői programba.

Április 21.

A vasárnap a búcsúzásról szólt. Igazi gasztronómiai élményben volt részünk, a szülők által készített sok finom salátának, grillezett húsnak és kolbásznak köszönhetően.

Április 22.

Hétfőn a valódi búcsú pillanata is eljött. Az itt eltöltött egy hét méltó lezárása volt a hétfő reggeli áhítat, és az a kis műsor, amellyel a német gyerekek megajándékoztak minket. Ezután vettünk búcsút vendéglátóinktól, és az iskolától, ahol az egész hetet töltöttük.

Az élmény nem is megfelelő szó arra, amivel gazdagodtunk az út által. A diákcsere révén olyan tapasztalatokat szereztünk, melyek – remélem – meghatározóak lesznek a jövőre nézve, és ez alatt természetesen nem csak a nyelvgyakorlást értem. Köszönjük a támogatást vendéglátóinknak, iskolánknak és a bajor egyháznak.

SZITÓ TIMEA
munkaközösség-vezető

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Csodákra emlékezni jó!

A Székács-napon emlékezünk iskolánk névadójára, Székács József evangélikus püspökre. Az elmúlt években azt a kort idéztük meg, amelyben ő élt, ismerkedtünk a híres kortársakkal is. Az idei, március 22-én megtartott Székács-nap témája az iskola volt. Több jeles iskolatörténeti esemény indokolta a választást: 80 éves a gimnáziumi oktatás a városban, 75 esztendővel ezelőtt nyílt meg az evangélikus gimnázium, és 20 éve indult újra az evangélikus iskola.

A város legfiatalabb iskolája vagyunk, hiszen történetünk mindössze 20 éves. 1992-ben, az akkor még önkormányzati (ma állami) iskolában az első osztályos kisdíákok már egyházi tagozaton tanultak, a mindennapjaik áhítattal kezdődtek, szép egyenruhájuk volt, és a hétköznapokon kék iskolaköpenyt viseltek. Ez akár jelen időben is elhangozhat, hiszen ma is így történnek a dolgaink. Aztán évről évre növekedtünk, és ma már 12 évfolyamon, 24 osztályban 551 diák tanul. Ha hozzáadjuk az óvodások létszámát, akkor összesen 702 gyermek és diák válaszol arra a kérdésre, hogy hová jársz óvodába, iskolába, így: a Székács Evangélikus Óvodába, a Székács Evangélikus Iskolába.

A város legfiatalabb iskolája vagyunk? Ha fellapozzuk a város történetét tartalmazó írásokat, ezt találjuk:

1744. április 24-én a Zombárol elüldözött evangélikus családok megalapították Orosházát. A zombaiak *Dénes Sándor* tanító vezetésével jöttek Orosházára, új otthont teremteni. Ez a tény önmagában is jelzi, hogy az első telepesek fontosnak tartották gyermekeik tanítását. Az evangélikus iskoláztatás tehát a letelepedés évében elkezdődött az ő vezetésével, akit a krónikák „tudós és jámbor iskolamester”-nek neveznek. Büszkék lehetünk arra, hogy Orosháza legősibb, legnagyobb múlttal rendelkező iskolája a mienk, hiszen kezdete 1744.

Orosházán már a 19. században felmerült egy gimnázium létesítésének gondolata, azonban megvalósítására nem került sor. A gimnáziumi oktatás alapjait *Musulin Béla* okleveles középiskolai tanár tette le, akinek kezdeményezésére 1933-ban újabb próbálkozás indult gimnázium létesítésére. Ebben az időben tanártársa is akadt, a tótkomlói születésű, állás nélküli középiskolai tanár, *Péterfia Zoltán*. Ők ketten szervezték meg a gimnáziumi

tanfolyamot. A lelkes iskolaépítőknek köszönhetően a tanfolyam az 1937/1938. tanévtől kezdődően rendes gimnáziumként működhetett tovább. A neve *Orosházi Evangélikus Gimnázium*, a fenntartója az Orosházi Evangélikus Egyházközség volt.

1948-ig lehetett evangélikus iskolája, gimnáziuma a városnak. A kommunista diktatúra megszüntette az egyházi iskolákat, Orosházán is az állam kezébe került a teljes oktatás és nevelés.

Csak 1990 után kapták vissza iskoláikat az egyházak. Az ország egyik legnépesebb evangélikus gyülekezetében, az orosháziban is megszületett az elhatározás: legyen újra iskolája az egyházközségnek. *Pintér János* esperes, *Győri Gábor* igazgatólelkész és *Musztafáné Horváth Györgyi* voltak a kezdeményezők, akik kérelmükben szorgalmazzák, hogy létrejöjjön egy evangélikus szervezésű keresztyén egyházi iskola Orosházán. Az akkor kormánypárti többségű képviselő-testület tagjai a kérelmet benyújtókkal együtt keresték a lehetséges megoldást.

Megszületett egy olyan törvény, amely lehetővé tette, hogy az egyházak visszakapják az 1948-ban elkobzott ingatlanjaikat. Orosháza Város Önkormányzata az Orosházi Evangélikus Egyházközség birtokába és tulajdonába adta az 1948-ban elvett ingatlanokat, illetve a volt iskolaépületek helyett csereingatlanként átadta a Hajnal utcai óvodát és a 2. Sz. Általános Iskola épületét. Ez utóbbi a Bajcsy-Zsilinszky utcán áll, a lebontott evangélikus gimnázium helyén épült.

Az iskola igazgatója *Jantos Istvánné* lett. Az ő titulusa az alapítóigazgató, hiszen iskolát kellett létrehozni, melynek örökérvényű jelzője, hogy egyházi, hogy evangélikus. Társa az iskolaépítésben számtalan akadt: *Nagy Sándorné* igazgatóhelyettes, *Musztafáné Horváth Györgyi* és *Maczkó Lászlóné* tanító nénik, *Dérené Csepregi Klára* és *Ujj Mária* délutános tanító nénik, illetve *Berta Tünde* pedagógiai asszisztens. Ők voltak az első kis csapat, amely mára óvodai és iskolai tantesületté bővült.

Az 1992-ben újrainduló evangélikus iskolánkban az oktató-nevelő munka során igyekeztünk az evangélikus egyházi iskolai nevelésben rejlő egyedi evangélikus jelleget megvalósítani, a keresztyén nevelés nemes hagyományait követni. Orosházán ez különösen nagy hangsúlyt

kap, mivel elődeink becsülték a tudományokat, felismerték, hogy egyedül kegyelemből, egyedül hit által, egyedül Krisztuson át lehet eljutni a szeretet Istenéhez. Így természetesen a szeretetet, a krisztusi szeretetet állítottuk iskolai nevelésünk középpontjába.

Az iskolaindítás minden időben hatalmas lehetőség és felelősség. Most hadd idézzem fel az evangélikus gimnázium első félévének értékeléséről készült jegyzőkönyvből Dr. Benkő István, a tapasztalt iskolavezető akkori tanároknak szóló gondolatait: „A mi mostani kezdeti munkánk minőségétől függ intézetünk (és a magunk!) jövője. Evangélikus vallásos és a magyar nemzeti világnézetünkön kialakult tradíciót kell megalapoznunk és fejlesztenünk itt bent, és az iskolánk kapuján kilépve, Orosháza minden kulturális tevékenységébe bekapcsolódva [...] az Önök helyzete tagadhatatlanul nehezebb, mint azoké a szerencsésebb kortársaké, akik megállapodott, patinás múltú iskolában kezdhették pályájukat. De ez nem jelenti, hogy kishitűen megtorpanjanak, kétségbe essenek, hanem legyen az előbb vázolt szép feladat az Önök tenni vágyó, fiatal lelke számára nemes indíték, mely lankadatlanul sarkall, hajszol a kitűzött cél elérésére. Mindenekelőtt jól vessék a szívükbe, hogy a mi pályánk nemcsak kenyéradó hivatal, hanem magaslatos hivatás. Akit Isten, Haza, igaz tudomány, tiszta erkölcs szent eszméje nem hevít, akinek lelkében nem lobog a gyermek iránti megértő szeretet, az – ha még úgy bevágja is a pedagógiát, a didaktika száraz szabályait – legfeljebb tanító mesterember lehet idővel, de hivatásos, igazi tanár soha!”

Evangélikus iskolánk és gimnáziumunk újraindulásakor Dr. Benkő István intelmei nekünk is szóltak, erőt adtak, irányt mutattak. Ez a szellemiség tette lehetővé, hogy a Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium immár 20 éve áll az evangélikus oktatás-nevelés szolgálatában. Újraindulása óta százak sajátították el falai között azt a krisztusi alapokon nyugvó tudást és világlátást, melyre mindenkor bátran építhetik kiegyensúlyozott egyéni és családi életüket.

A Székács-napon az alsó tagozatosok az evangélikus népiskolák világával ismerkedtek, a nekik megfelelő módon, játékosan. A felsősök témája a mai iskolánk

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Fegyelmi szabályzat a régmúltból

Tisztelt Olvasók! Az alábbi dokumentumot egyházközségünk levéltárában találtam. Szeretném Önökkel is megosztani ezt a felfedezést. Tartalma elgondolkodtató, napjainkban is aktuális.

1937/51

AZ OROSHÁZI EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM FEGYELMI SZABÁLYAI

Ev. középiskoláink Rendtartásának 24. §-a így intézkedik: „Minden középiskola tanári testülete, az intézet viszonyainak megfelelően, egybefoglalja azokat a szabályokat, melyeket az iskolai rend, a jó szokás és erkölcs ápolására alkalmasaknak tart.”

Az 1934. évi XI. t.c. 1. §-a pedig a középiskola céljait így jelöli meg: „A magyar középiskola feladata, hogy a tanulót vallásos alapon erkölcsös polgárrá nevelje, a magyar nemzeti művelődés szellemének megfelelő általános műveltséghez juttassa, s az egyetemi és más főiskolai tanulmányokra képessé tegye.”

Az orosházi Evang. Gimn. alább következő fegyelmi szabályaival a középiskola ezen magasztos feladatának elérésére való törekvésében kívánja támogatni, segíteni növendékeit. A tanulók szüleit és ezek helyetteseit arra kérjük, hogy a tanári kar nevelő és tanító munkáját azzal is támogassák, hogy az intézetünkbe járó gyermekeiket a fegyelmi szabályokban közzétett irányelvek szerint vezetik, nevelik, hogy azok majdan magyar hazánknak, evangélikus egyházunknak hasznos polgárai, vezetői lehessenek.

1. § A gimn. tanuló, mint minden művelt ember, elsősorban a mindenható Isten iránt tartozik háláját, tisztelőt, imádatát teljesíteni. Ezért az istentisztelete-

ken kellő áhítattal vesz részt, s minden más vallási, egyházi ténykedését pontosan, lelkiismeretesen teljesíti. Ezirányú kötelemének elmulasztását csak komoly betegség mentheti, amit a szülő jelenteni és igazolni tartozik.

2. § Ne feledje a tanuló, hogy Isten után szüleinek köszönhet legtöbbet. Igyekezzen tehát szülei iránti háláját azzal is kimutatni, hogy jó magaviselete és szorgalma által nekik örömet szerez.

3. § Tisztelje és szeresse tanárait, kiknek gondjaira van bízva erkölcsi és tudományos fejlesztése: azok tanácsait, utasításait és rendeleteit készséggel, híven, s azon tudattal teljesítse, hogy azok helyes belátásból, jóakarattal, s az ő javára történnek. A tanár szigorúságát tartsa a jóakarattal és szeretettel nyilvánulásának: viselje azt önmegadással és a javulásra való elhatározással. Tisztelje tanárait minden velük való érintkezésekor illedelmes magaviselete által is.

4. § Tisztelettel viseltesék a felsőbb személyek, az egyházi és világi hatóság tagjai, a többi tanintézetek tanárai, az érdemei által kitűnt férfiak, s általában az idősebbek iránt. Legyen udvarias mindenkivel szemben, mert ez a tanulóknál a kívánt műveltség elengedhetetlen követelménye.

5. § Szeresse és becsülje tanuló társait, hogy azok viszonzószerecsék és becsüljék. Ha valaki magát tanuló társa által sértettnek gondolja, óvakodjék minden megtorlástól, mert senki sem lehet bíró a maga ügyében, hanem terjessze panaszát az osztálytanár elé, hogy az igazságosan intézkedhessék, s ha szükségesnek találja, az ügyet az igazgatóság elé vigye.

6. § Ha több tanuló van panaszosa, sohasem tömegesen, hanem csak egyenként jelenhetnek meg az illető tanárnál, osztályfőnöknél vagy igazgatónál.

7. § A szüleinek kifogástalan gyermeke nem barátkozik olyanokkal, akiket szülei nem ismernek. Mindenki mutassa be szüleinek barátait. Ha a szülők az ezekkel való barátságot gyermekükre károsnak tartják, a barátságot azonnal szüntessék be.

8. § A tanintézet épületében, s tantermekben kerülendő minden lárma, illetlenkedés, fütyülés és éneklés. Tilos a folyosókon futkosni, a tanteremben az ablakokat kinyitni, s azokon kinézni, a kalapot fenntartani, a padokra, táblákra, falakra firkálni, egymással pörlekedni, veszekedni. Az ajtókat, tanszereket, függönyöket rongálni, az iskolai padokat faragni, a tantermek, folyosók és árnyékszék falait befirkálni szigorú büntetés terhe alatt tilos. A kárt a tettes megtéríteni tartozik, s ha az illető nem tudódik ki, a kárt az egész osztály fizeti.

9. § Minden tanuló az iskolában tisztán és illedelmes öltözetben jelenjék meg, hogy külsejével is tanuló ifjúhoz illő műveltséget mutasson.

10. § A jó rend hozza magával, hogy a kiszabott időben minden tanuló osztálya termében kijelölt helyén legyen, s ott feladatait ismételve csendben várja be az előadás kezdetét.

11. § Az osztályfő által rendelt helyét senki meg nem változtathatja. Aki nagyot hall vagy rövidlátó, jelentse ezt az osztályfőnöknél, hogy az első padokban kapjon helyet.

12. § Mindenki a szükséges és tisztántartott könyvekkel és írószerekkel ellátva jöjjön iskolába. Más könyvet vagy játékszert, melyre ott szükség nincs, iskolába hozni elközbzás terhe alatt tilos.

13. § Ha egyszer a tanuló osztálya termében helyét elfoglalta, onnan folyosóra vagy udvarra többé kimennie nem szabad.

története volt. A gimnazisták napja a gimnáziumi oktatás múltjáról szól.

A nap zárása az evangélikus templomban történt. Emlékeztünk és hálát adtunk. Az igehirdetés szolgálatát Ribár János nyugalmazott esperes úr végezte. Az igehirdetés alapigéje az iskola indulásakor választott volt: „A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme...” [Péld 9,10]

Másnap este a Székács-gálán fellépő ifjú tehetségek mutatkoztak be a szülők,

vendégek és diáktársak előtt. Olyan diákok, akik reményeink szerint az Istentől kapott talentumaikat oly módon gyarapítják majd, hogy az nemcsak a személyes boldogságukat fogja megalapozni, de hasznára lesz jövőnk számára is.

Iskolánk az elmúlt években sok-sok munkával, nehézséggel, gondnal, de mindig Istenbe vetett hittel, bizalommal kivívta hírnevét, tekintélyét, megszerezte a szülők bizalmát.

Céljaink elérésében, megvalósításában sokat köszönhetünk fenntartóknak, az Orosházi Evangélikus Egyházközségnek és a Magyarországi Evangélikus Egyháznak. Ha visszatekintünk az évek során, akkor láthatjuk, hogy alulról építkező iskolánkat áldás kísérte. Ezt az áldást kérjük továbbra is gyermekeink életére, oktató-nevelő munkánkra!

FEHÉR BORBÁLA
igazgató

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

14. § Az előadásokat a legnagyobb csendben és figyelemmel kell hallgatni, mert csak így lehet a tudományokban kelendő eredményt elérni.

15. § Minthogy a komolyabb tudományok megszerzése gyakorlati tevékenységtől is függ, szigorúan tilos az írásbeli feladatokat mástól átcsempészni vagy máséről leírni. A felelőnek süggni, s általában idegen tollakkal dicsekedni tilos.

16. § Az előadásokra későn jönni vagy azokat szükség nélkül kijárással, egymás kikopogtatásával vagy bármi más módon megzavarni nem szabad. A későn jövők szigorúan büntetettek.

17. § Minden óra után a tanulók 10 percnyi szünetre elhagyják a termet, s az udvaron vagy rossz idő esetén a folyosón időznek; a termekben rendetlenséget csinálni szigorúan tilos. Előadás közben és órák közötti időben az épületből távozni nem szabad.

18. § Hanyagságból a tanulónak egyetlen tanórát sem szabad elmulasztania.

19. § Ha az iskolamulasztás előre nem látott akadály miatt történik, ennek okát még a mulasztás tartama alatt tartoznak a szülők vagy helyetteseik az igazgatónál vagy osztályfőnöknél késelem nélküli bejelentésekor igazolni.

20. § Előre látott akadályoztatás esetében a tanuló az igazgatónál vagy helyettesénél tartozik az engedélyt előre kieszaközölni, mindenkor szüleinek vagy azok helyettesének írásbeli kérelme alapján.

21. § Az a tanuló, aki, habár megszakítva, annyit mulaszt igazolatlanul, amennyit a heti órák összege kitesz, az intézetből kilépettnek tekintendő.

22. § A tanintézetbe jövés és abból távozás mindenkor a legnagyobb csendben és rendben történjék.

23. § Az utcákon és az iskolai épület, valamint vasárnap és ünnepnapokon a templom előtti csoportosulás, ácsorgás, futkározás, fütyülés, egymás taszigálása oly tettek, melyek az ifjúság szégyenére

válnak és büntetésre szolgáltatnak okot. Tilos más intézetbe való tanulókkal perlekedni, viszálykodni vagy civakodni.

24. § Ruhát, könyveket, írószereket, főképp az intézet könyvtárából kölcsönzött könyveket vagy egyéb tárgyakat elidegeníteni, cserébe adni, elzalogosítani nem szabad. Tilos a cseberberelés és pénzkölcsönzés.

25. § Más tulajdonát megrongálni vagy azt jogtalanul eltulajdonítani nem szabad.

26. § Egyesületeket s társulatokat csak a tanári kar ellenőrzése mellett, s csak az Iskolai Bizottság, illetve Püspök Urunk engedélyével lehet alakítani.

27. § Az iskola körén kívül levő egyesületeknek vagy társulatoknak tanulók nem lehetnek tagjai.

28. § Vendéglők, cukrászdák és kávéházak látogatása kizárás terhe alatt tilos.

29. § Színházba, moziba, hangversenyekre és műveltkörű táncmulatságokba a tanulók csak szüleikkel vagy ezek helyetteseinek kíséretében mehetnek, de csak akkor, ha erre az igazgató engedélyét előzetesen megkapták. Ha azonban az említett helyek látogatása a tanuló szorgalmát csökkentené, jogában áll az igazgatónak őt azoktól eltiltani.

30. § A dohányzás egyáltalán tilos.

31. § Tilos a fegyverek, botok, sétatálcák, jelvények hordása; veszélyes és tiltott helyeken fürödni, csónakázni vagy korcsolyázni szintén nem szabad.

32. § Szállást fogadni vagy a fogadottat elhagyni a szülők vagy megbízottaik engedelmével nem szabad. E részben minden változás az igazgatónak bejelentendő.

33. § Vendéglőben és kávéházi helyiségekben lakást fogadni tilos.

34. § Ha a felfogadott szállás vagy a házigazdák ellen kellő felügyelet hiánya vagy egyéb fontos ok miatt a tanári testületnek kifogása lenne, az ilyen szállást a

tanuló záros határidő alatt odahagyni tartozik.

35. § Gyanús és erkölcsöt sértő helyek látogatása, rossz egyénekekkel való társalgás, pajtáskodás, szövetkezés kizárás terhe alatt tilos.

36. § A tanuló szállását télen 8, nyáron 9 órán túl csak szülei vagy ezek helyettesei kíséretében hagyhatja el. Kizárás terhe alatt tilos az esti órákban kóborolni, egyes tanulók lakásán csoportosan összejönni, tivornyázni, kártyázni.

37. § Főként a bejáró tanulók viselkedjenek váróteremben, vonaton, autóbuszon stb. gimnáziumi tanulókhöz méltóan: szerényen, csendesen, idősebbekkel, nőekkel szemben udvariasan, mert panasz esetén az igazgató a bejárás engedélyt megvonja.

38. § Az intézeti deáksapka viselése minden tanulóra kötelező.

39. § Könyveire, füzeteire és egyéb tanítási eszközeire, tornacipőjére minden tanuló mindjárt az év elején írja fel a nevét.

40. § A fertőző betegségben szenvedett tanuló csak akkor jöhet újra iskolába, ha tiszti orvosi bizonyítvánnyal igazolja, hogy társait már nem fertőzi.

41. § Ezen fegyelmi szabályok megtartása szünidőben is kötelező.

Az Orosházi Evangélikus Gimnázium Iskolai Bizottsága ezen fegyelmi szabályokat 1937. nov. hó 3-án tartott ülésén jóváhagyta és életbe léptette: ezek tehát az Orosházi Evangélikus Gimnázium minden (nyilvános és magán) tanulójára kötelezők.

Orosháza, 1937. nov. hó 22-én

A dokumentumot megtalálta, elolvas-ta, archiválta:

PATAKFALVI JÁNOS
könyvtáros

Föld napja

1970. április 22-én Denis Hayes amerikai egyetemi hallgató mozgalmat indított el a Föld védelmében. Azóta az alternatív energiaforrások világhírű szakértője lett. Már mozgalmanak megindításakor több mint 25 millió amerikai állt mögé, ma pedig szinte az egész Földre kiterjed az általa kezdeményezett mozgalom. Ezernél is több szervezet vesz részt

benne. A Föld napja-rendezvények célja, hogy tiltakozóakciókkal hívják fel a figyelmet a környezetvédelem fontosságára. Hazánkban 1990 óta rendezik meg, és mára a legnagyobb önszerveződő környezeti megmozdulássá vált. Cselekvőünnep, ami mindnyájunk jövőjéről szól.

Földünk és mi, akik rajta élünk, sok-sok problémával küzdünk. Ökológiai té-

ren is változik az a bolygó, amely számunkra a legfontosabb, és ezekről a változásokról nagyrészt mi tehetünk. Fennáll a veszélye, hogy Földünk lassan használhatatlanná, lakhatatlanná válik. Ezekre a problémákra, ezekre a veszélyekre próbálta felhívni a figyelmet iskolánk közössége is, amikor április 22-én első alkalommal rendezte meg a Föld napját.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Projektnapunk áhítattal kezdődött, ahol Ördög Endre igazgatólelkész a teremtet világ védelmére hívta fel tanulóink figyelmét. Ezt erősítették azok az állomások, amelyeken az alsó és felső tagozatos diákok jártak. Rejtvények, fejtörők, dalok, kirakójátékok, activity hozták közelebb számukra az állatok, növények, vizek életét és azok védelmét. Kihasztnálták az interaktív tábla lehetőségeit, és a környezeti tudatosságot mélyítették segítségével. A mozgásos állomáson újra-

hasznosított játékokkal játszhattak, versenghettek. A kézműves állomáson halakat hajtogattak, és azokból „akváriumot” rendeztek be. Megtervezhették e jeles nap zászlóját, logóját.

A gimnázium 8 osztálya 8 témát feldolgozva (ivóvízhiány, szegénység, globális felmelegedés, hulladékkezelés, anyag- és energiaválság, túlnépesedés, élelmiszerválság, a környezet gyors ütemű leromlása), kreatívan hívta fel a figyelmet arra, hogy mi mindent tehetünk

Földünkért, hogy nem mindegy, milyen állapotban adjuk át azt utódainknak.

A délelőtti virágültetéssel zárult. Iskolaudvarunkat színes palántákkal gazdagítottuk, melyek gondozása, öntözése az osztályok feladata lesz. Minden tanuló gazdagabban térhetett haza. A felelősségtudatnak ha csak egy kis szeletkékjét vitték is magukkal a diákok, már jobb lesz általuk a világ. Hiszünk benne, hogy ha tesszük érte, egy szebb jövő vár majd ránk.

Az ÖKO munkacsoport

Ballagás

A Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium 21. tanévében, az iskola történetének 10. ballagásán, 2013. május 4-én 44 végzős tanuló számára utoljára szólalt meg az iskola harangja, mely határozott hangon jelezte a középiskolai diákélet végét. Felcsendültek a ballagási énekek, majd tanítványaink tarisznyával a vállukon útra keltek, hogy elbúcsúzzanak tanáraiktól, diáktársaiktól és az alma matertől.

12/6 (Osztályfőnök: Hajdu Attila)

Béres Bence Zoltán,
Csepregi Szabolcs, Gombkötő Bence,
Gombkötő Klaudia, Hajdú Petra,
Horváth Angelika, Horváth Renáta,
Hudák Viktória, Juhász Ákos,
Kecskés Gergő,
Krámlí Lola Krisztina,
Nyemcsok Adrienn, Pataki Gergő,
Rajki Zsolt, Rakács Alexandra,
Reskó Annamária, Sajben Zsolt,
Sándor Manuella, Sarkadi Krisztina,
Tódor Tibor Sándor

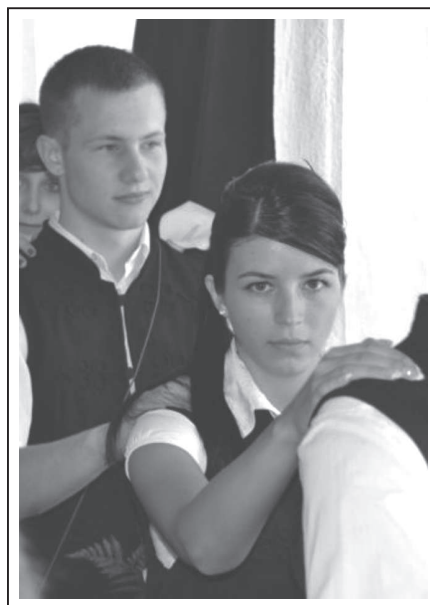
12/4 (Osztályfőnök: Deák Péter)

Antali Imre Ákos, Balla Roland,
Balla Viktória, Borzsák Gergely,
Bubik Balázs, Drahota-Szabó Eszter,
Fabisz Elisabeth Erzsébet,
Grénus Erzsébet Veronika,
Gulyás-Szabó Éva,
Gyórfi Nándor Sándor,
Hanusz Zoltán, Holeczka Odett,
Laszli Nikolett, Lipták-Galló Balázs,
Mizsur Gergő Dávid,
Palócz Renáta Lilla, Piti Nikolett,
Szabó Dominika, Szecskó Szilárd,
Szilágyi Anita Georgina, Szűcs Richárd,
Tóth Bence, Tóth Dániel, Tuska Máté.

Részlet a végzős Nyemcsok Adrienn beszédéből: „Az út mint szimbólum ele-

tünk szerves építőköve. Lehet rögös, sima, kanyargós vagy egyenes, a lényeg, hogy eljött az idő, hogy elinduljunk rajta.

Tanáraink! Önökhöz fordulok most, ahogy az útról beszélek, hiszen itt az iskolában Önök készítettek fel minket az előttünk álló nagy útra. Igyekeztek nekünk megmutatni az élet napos és felhős oldalát, megtanították nekünk azt, ami a kezdethez szükséges. Meg kell hagyni, mi olykor nem voltunk nyitottak erre, mégis

úgy gondolom, magunkkal visszük az Önök fáradságos és odaadó munkájának gyümölcsét, a tudást. A tanórai anyagon kívül gondolok itt a lelki és érzelmi nevelésre, ami által felkészítették minket az életre. Reméljük, örömmel gondolnak majd vissza az együtt töltött évekre.

Kedves Diáktársaink! Itt az idő, hogy Tóletek is elbúcsúzzunk. Könnyű lenne csupán elköszönni, de mégsem az, hiszen

sokan nemcsak iskolatársaink vagytok, hanem barátaink is. A jövőre tekintve azt kérjük Tóletek, hogy ne felejtsetek el minket, a közös munka örömét, az együtt töltött napokat, perceket és a mosolyt, mely mindennél többet jelent, mikor búcsúra kerül a sor.

Végezetül pedig, Isten áldását kérem tanárainkra, szüleinkre és diáktársainkra, hiszen nélkülük nem lenne ez a búcsúzás öröm a bánatban. Áldást kérek a 12. évfolyamosok nevében a közelgő érettségire és egész életünkre is.”

Az iskolai közösség nevében Fehér Borbála igazgató búcsúztatta a diákokat: „A ballagás különleges ünnep, hiszen lezár egy korszakot. Többen vagytok, akiknek ez 12 esztendő jelent, hiszen az általános iskola első osztály óta ez az iskola gondoskodik rólatok. (Ha az óvodai éveket is hozzáadjuk, akkor már 15 évnél tartunk.) De nemcsak lezár egy korszakot, hanem egyben kezdete is a most még nem teljesen ismert, de remélt szép jövőnek. Éppen ezért azt szeretnénk, ha az iskolai élet minden szereplőjének – tanulóknak, tanároknak, szülőknek, családoknak – maradandó emléke lenne a ballagás. Sokan sokat dolgoztunk azért minden évben, hogy ez így legyen. Hiszen fontos szerepet tölt be az iskola egy gyermek, egy fiatal életében. Igen, az iskola egy olyan fundamentuma életeteknek, amelyre nyugodtan alapozhattok, és bátran kijelenthetem, hogy a Székács Evangélikus Iskola gondos szülőként óvott benneteket a bajtól, adta meg számotokra a hasznosítható tudást és jó iskolaként gondoskodott rólatok.

Tisztesség, hűség, becsületesség, megbízhatóság, hit. Ezek a mi legfőbb hozzáadott értékeink, amiket igyekeztünk átadni nektek. Ez jelenti az iskola szellemiségét, hiszen régóta tudjuk, hogy

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

☞ a hely értéke nem a falak erejében van, hanem a falak közt munkálkodók szellemiségében. Minden rangsornál, országos versenynél többet ér az az érték, amit mi tudunk nektek adni. Ez pedig a szeretet. A társnak, a családnak és a hazának a szeretete.

Kedves 12/4! »Csak olyan célt tűzz magad elé, ami elérhető, de az elérhetőért tegyél meg mindent.« Ez a bölcs gondolat díszíti az osztályotokat és ez került rá a szalagavatós pólótkra is. A cél adott és az iskolai statisztikák azt mutatják, hogy elérhető. Persze nem mellékes, hogy milyen eredménnyel. Ez attól függ, hogy valóban megtettél-e érte mindent. Lassan itt a számadás ideje. Hol tartotok céljaitok elérésében? Néhányan jól gazdálkodtak adottságaikkal, mertek olyan célt találni, amiért sokat tettek: *Holecska Odett*, *Piti Nikolett*, *Fabisz Elizabeth*, *Mizsur Gergő*, *Laszli Nikolett*, *Tóth Dani* tehetséges futballista, az NB II-es OFC alapjátékosa, emellett NB II-es válogatott játékos. A közösség motorja *Holecska Odett*, *Szabó Dominika* és *Grénus Veronika* volt. *Tóth Bence* nem a tanulásban volt első, hanem abban, hogyan kell mozgósítani az osztályt, annak életét irányítani, szervezni. Ő ebben tehetséges. *Szilágyi Anita* hűségesen látogatta a klubot, szolgálatával akár a megtisztelő „házi-asszony” címet is kiérdemelheti.

Kedves 12/6! Minden perhatos osztály vezérigéje Lukács evangéliumában olvasható: »Akinek sokat adtak, attól sokat kívánnak, és akire sokat bízta, attól többet kérnek számon.« [Lk 12,48b] Nem könnyű,

de nem is lehetetlen az ige szerinti élet. Vannak, akiknek ez sikerül. Néhányan közületek különösen szép eredményt értek el, ki-ki abban jeleskedett, amiben Istentől kapott talentumai szerint a legtehetségesebb. A 12. év végén ketten közületek kitűnő bizonyítványt kapnak: *Béres Bence*, *Horváth Renáta*. Jeles lesz a bizonyítványa a következő tanulóknak: *Horváth Angelika*, *Gombkötő Klaudia*, *Kecskés Gergő*, *Nyemcsok Adrienn*.

Az évek során számos versenyen képviseltétek az iskolát: *Béres Bence* 2012-ben az Ordass Lajos Retorikaversenyen Primer Kategóriában 1. helyen végzett. Szintén 2012-ben az I. Országos Ökomenikus Filmszemle 3. helyezette lett, valamint Szarvason, a megyei német nyelvi versenyen 1. helyezést ért el. *Sarkadi Krisztina* angol nyelvi vers- és prózamondóversenyen 1. lett, s a Kölcsey-szavalóversenyen többször is dobogós helyezést ért el. A Justh Zsigmond Vers- és Prőzamondóversenyen 2. helyig jutott. Kriszti számos alkalommal szerepelt még iskolai és városi rendezvények műsorközlőjeként is. *Horváth Renáta* az evangélikus iskolák közötti országos angol nyelvi versenyen lett 3. helyezte. *Gombkötő Klaudia* városi kitüntetettként Orosháza testvérvárosa, Szenttamás vendégeként montenegrói jutalomutazáson vett részt, 2011-ben. A MEE által létrehozott Sztzehlo Gábor-öszöntődíj közületek három tanuló továbbtanulási szándékát segíti elő: *Krámlí Lola*, *Gombkötő Klaudia* és *Nyemcsok Adrienn* kapták meg ebben az évben. A másik osz-

tályból *Mizsur Gergő* élhetett ezzel a lehetőséggel.

Kedves Fialatok! Számotokra elérkezett a szárnypróbálgatás ideje. Jobbágy Károly egyik versében elhagyott repülőtérhez hasonlította az iskolát, melynek diákjai messzi, távoli célokat készülnek meghódítani. Kérdezhetitek: mit kaptunk az iskolától? A hasonlatnál maradvan: az »üzemanyag« és a »motor« a ti kitalátások és erőtök. Az iránytű az, amit mi igyekeztünk számotokra jól érzékelhetően biztosítani. Az iránytű, ami nélkül a célok elvethetők. Külső és belső iránytű szükségeltetik ma mindannyiótoknak. A külső iránytű az itt megszerzett tudás, a belső iránytű a hit legyen. Az a hit, ami mindig képes az eget kémlelni, és megszólítani azt a hatalmat, mely örökdiik mindannyiunk felett.

Kívánom, hogy a jövőbe vetett hittel, bizalommal és akarattal – no meg némi szerencsével – lépjétek át a felnőttkor küszöbét! Erőfeszítéseiteket kísérje áldás! Egyéni életetek legyenek boldog!

Ha szükségetek van jó tanácsra, segítségre, jó szóra, ha meg akarjátok osztani sikereiteket, örömeiteket, vagy ha csak pihenni akartok a régi kedves helyen, akkor visszaváruunk benneteket!

Minden Székácsos nevében szeretettel búcsúzóom tőletek. Kérlek benneteket, amerre csak jártok, öregbítsétek a Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium jó hírnevét! Kívánom, hogy egyszer majd érjete mindnyájan célba!”

XXII. Országos Evangélikus Hittanverseny

„Minden lélek dicsérje az Urat!” [Zsolt 150,6]

Isten iránti hálával gondolunk arra, hogy a hittanverseny kerületi fordulójáról iskolánk mindkét alsó tagozatos csapata bejuthatott az országos döntőbe (ez a 2. b és a 4. b osztály volt).

2013. április 20-án nem mindennapi élmények részesei lehettünk. Életük első országos bibliaismereti versenyére indult a négy 2. b-s és a négy 4. b-s tanuló kísérőikkel (Berta Tünde és Balczó Jánosné). Budapestre, a hittudományok fellegvárába, az Evangélikus Hittudományi Egyetemre. A várakozás izgalmát a korai indulás fokozta. A szerencsés érkezés után mindjárt láttuk, hogy sok érdekesség vár ránk, hiszen az udvaron már előkészítettek számunkra a gyermeknapi progra-

mokat. A bibliaverseny feladatait korcsoportonként különböző helyeken oldottuk meg. A szendvicsek elfogyasztása után részt vettünk a játékokban. Legjobban az ugrálóváruknak és arcfestésnek, valamint a csillámtetovárlásnak örült minden gyermek. A szép rajzokért sokan plüssállatokat kaptak. A templom hűvösében az egyetemisták kézzjátékát láthattuk, majd Ilyés Szabó Anna székely mesemondó gyönyörű tájnyelven elmondott meséje ragadta meg a gyerekek képzeletét és repítette őket a mese világába. A programokat áhítat és kellemes hangulatú koncert zárta. Ezután következett a nap legizgalmasabb pontja, az eredményhirdetés. Csak reménykedni tudtunk, hogy mi is az

„érmesek” közé jutunk. Kitoró örömmel értesültünk róla, hogy 2. b osztályos csapatunk országos 3. helyezést, 4. b osztályosaink pedig megosztott 1. helyezést értek el.

Iskolánkat 1–2. osztályos korcsoportban a 2. b osztály csapata (Darvasi Diána, Kalmár Zita, Kecskés Judit, Szász Gergő), 3–4. osztályos korcsoportban pedig a 4. b osztály csapata (Madarász Laura, Nagy Luca, Nagy Viktória, Szász Fanni) képviselte. Felkészítő tanáruknak: Balczó Jánosné.

Köszönet a segítőknek, Dérné Csepregi Klárának, valamint a támogató szülőknak is.

BALCZÓ JÁNOSNÉ
hittanár

NÉPEGYHÁZI HÍREK

Összeállította: Pleskó Józsefné

KERESZTELÉS (3 éven aluli gyermekek)

Palotás Tamás és Éliás Henrietta fia:

GERGŐ 2013. április 13.

Gera Ferenc Attila és Molnár Márta Ágnes fia:

CSANÁD 2013. április 28.

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!

TEMETÉS (2013. március 15.–2013. május 5.)

Kiss Ferenc (99) · Urbán Tamás (64) · Sin Lajos (98) · Dévai Józsefné (Horváth Erzsébet 92) · Darók Istvánné (Zalai Jusztina 90) · Gombkötő István (87) · Kakuk József (92) · Balogh Sándorné (Dimák Etelka 84) · Fábrián Ferencné (Keresztes Irén 90) · Takács Istvánné (Balogh Julianna 87) · Köblös Józsefné (Horváth Lenke 70) · Szekeres Istvánné Molnár Irén (86) · Mórocz Mihály László (68) · Szabó Mihály Lajos (72)

A VILÁG PEDIG ELMŰLIK [...] DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT CSELEKSI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ. [1Jn 2,17]

ADOMÁNYOK AZ OROSHÁZI HARANGSZÓ ÚJSÁGRA

2013. március 9.–2013. május 5.

Tompa Pál és családja	2500 Ft
Székács Evangélikus Közoktatási Intézmény	5000 Ft
Bánki-Horváth György és családja	5000 Ft
Dénes Lóránd (Budapest)	20000 Ft
Szula Mária	2000 Ft
Zsiros Sándorné	2000 Ft
Kovács Lajos és felesége	1000 Ft
Zsiros Ibolya	2000 Ft
Sonkolyos Ibolya	1000 Ft
Bérczes Elemér és felesége	5000 Ft
Dr. Bálint Katalin	2000 Ft
Kovács Imréné	1000 Ft
Deák Ferencné	1000 Ft
Verasztó Józsefné	1000 Ft
Csomor Ferencné	1000 Ft
Horváth Kálmánné	2000 Ft
Fábrián Klára (Budapest)	2000 Ft
vitéz lovag Tóth Imre	5000 Ft
Pál Istvánné Dr.	3000 Ft
Dr. Horváthné Csepregi Teréz	1000 Ft
Név nélkül, de Istennél tudva lévő egy testvértől	5000 Ft

Kirándulás Ortenburgba

Óvodánk az ortenburgi evangélikus óvodával 10 évre visszatekintő kapcsolata van, melyet közös szakmai továbbképzésekkel, kölcsönös látogatásokkal építgetünk. Ortenburgban idén ünneplik a reformáció 450. évfordulóját. Ennek kapcsán jubileumi ünnepségsorozatot szerveznek, melynek nyitó ünnepségére nevelőközösségünk is meghívást kapott. Óvodánkat hat óvó néni képviselte ezen a szép alkalmon.

Pénteken a hosszú út után fáradtan érkezünk az ortenburgi óvodába, ahol meleg szeretettel és finom falatokkal vártak bennünket, így hamar feledtettük velünk az utazás fáradalmait.

Az esti beszélgetés után egy gyönyörű fenyőerdő közepén foglalhattuk el szállásunkat, ahol kellemes pihenés várt ránk.

Utazásunk 2. napján Passauba kirándultunk, ahol egy magyar származású idegenvezető segítségével megismerhet-

tük a város nevezetességeit. Elzarándokoltunk Gizella, Szt. István feleségének síremlékéhez, ahol tiszteletadásunk jeléül elénekeltük a magyar Himnuszt. Gyönyörködtünk a világ legnagyobb dómorgonájának játékában, amely a Szt. István-dómban található. A városnézés után sétahajóra ültünk és közelről láthattuk a Duna, az Ilz és az Inn hármas torkolatát, gyönyörködhettünk a város gyönyörű épületeiben. Délután az óvodában folytatódott a program, az óvodavezető részletesen bemutatta a felújított óvodát, beszámolt a náluk honos óvodai nevelésről, a bajor kolléganők munkájáról. A napot hangulatos vacsorával zártuk, ahol alkalomunk nyílt kötetlen beszélgetésekre.

Vasárnap kezdetét vette az ünnepi rendezvénysorozat. Részt vettünk az ünnepi istentiszteleten. A délutáni programok a templomban és annak környékén zajlottak. Nekünk is volt egy kis standunk, ahol képeken mutattuk be óvodánkat és a 10 éves partnerkapcsolatot, vala-

mint városunkat és gyülekezetünket. Bemutatkozásunkat színesítve az óvó néni kórusa is énekelt a templomban. A bajor kolléganők kedves meglepetése volt, hogy a gyerekeknek megtanítottak két magyar dalt is, melyeket az oltár előtt énekeltek el nekünk. A rendezvény zárásaként az összes fellépő kórus az oltár elé gyűlt egy közös éneklésre, ami méltó befejezése volt a programnak. Ezek után mi egy 4 km-es emléktúrán vetünk részt, melyen megismerhettük Ortenburg történelmét. A napot egy jó hangulatú tekézés-sel egybekötött vacsorával zártuk.

Hétfőn reggel búcsúzóul a templomban részt vehettünk a gyerekek hittanfoglalkozásán, és az úti áldás után hazaindultunk. Hálas szívvel gondolunk vissza a szívélves fogadtatásra, a sok színes programra, melyeket örökre megőrizzük kedves emlékeink között.

KOVÁCS ERZSÉBET és
ÁRUSNÉ SERES ANGELIKA óvónők

